

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva ulica 20–25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 80300-1/2023/10

Datum: 31. 5. 2023

Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028

Maj 2023

KAZALO

1. UVOD.....	3
2. SREDNJEROČNI RAZVOJNI CILJI.....	3
3. PREDNOSTNA PODROČJA OBRAMBNE POLITIKE REPUBLIKE SLOVENIJE.....	10
3.1 Prenova ključnih strateških in planskih dokumentov	10
3.2 Severnoatlantsko zavezništvo (Nato).....	11
3.3 Evropska unija.....	12
3.4 Mednarodne operacije in misije, dejavnosti odvrtačno-obrambne drža ter sile pripravlenosti za mednarodne povezave	12
3.5 Mednarodno sodelovanje	13
4. STRUKTURA IN ORGANIZIRANOST MINISTRSTVA ZA OBRAMBO	14
4.1 Struktura in organiziranost Ministrstva za obrambo	14
4.2 Struktura in organiziranost Slovenske vojske	15
5. VIRI ZA RAZVOJ IN DELOVANJE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO	16
5.1 Kadrovske viri Ministrstva za obrambo	16
5.2. Kadrovske viri Slovenske vojske.....	16
5.3. Ukrepi za pridobivanje in zadrževanje kadra Slovenske vojske	17
5.4. Finančni viri.....	19
6. RAZVOJ IN VZPOSTAVITEV OBRAMBNIH ZMOGLJIVOSTI	20
6.1 Vojaške zmogljivosti	20
6.2 Civilna obramba in civilne zmogljivosti	25
6.3 Razvoj obveščevalno-varnostne dejavnosti na obrambnem področju	27
6.4 Razvoj komunikacijsko-informacijskega sistema Ministrstva za obrambo in kibernetika varnost ..	28
6.5 Strateško komuniciranje.....	29
7. MODERNIZACIJA NA PODROČJU OBRAMBE.....	30
7.1 Modernizacija oborožitve in opreme	30
7.2 Modernizacija obrambne infrastrukture.....	31
7.3 Raziskave, razvoj in inovacije.....	35
8. NAJVEČJI IZZIVI IN TVEGANJA GLEDE URESNIČEVANA SOPR	36
9. ZAKLJUČEK	37

1. UVOD

Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028 (SOPR 2023–2028) je srednjeročni razvojni program in planski dokument, ki je podlaga za vzpostavitev in razvoj vojaških in civilnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije v srednjeročnem obdobju do leta 2028.

SOPR 2023–2028 upošteva cilje in ključne usmeritve Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 (ReDPROSV40), Strateškega koncepta Nata, Strateškega kompasa za varnost in obrambo Evropske unije, Ciljev zmogljivosti Nata 2021 za Republiko Slovenijo, Ocene Nata o stanju razvoja obrambnih zmogljivosti Slovenije, Političnih smernic Nata za obrambno planiranje 2023 ter smiselno tudi drugih strateških in razvojnih dokumentov s področja obrambe.

Vlada Republike Slovenije se zaveda nujnosti priprave ambicioznejših in učinkovitejših načrtov razvoja ter delovanja obrambnega sistema Republike Slovenije, ki mora biti sposoben spoprijemanja z varnostnimi grožnjami in tveganji, ki so posledica zelo spremenjenega in poslabšanega varnostnega okolja Republike Slovenije zaradi globalnih posledic vojne v Ukrajini. Hkrati Vlada Republike Slovenije prepoznava nujnost hitrejšega in ambicioznejšega izpolnjevanja sprejetih mednarodnih zavez ter razvoja nekaterih dodatnih prednostnih zmogljivosti, ki so zelo pomembne z vidika nacionalne obrambe.

Omenjene ambicije Vlade Republike Slovenije se kažejo tudi v pospešeni časovnici doseganja obrambnih izdatkov na ravni 2 odstotkov BDP najpozneje do leta 2030 ter v vsakoletnem namenjanju najmanj 20 odstotkov obrambnih izdatkov za investicije v glavno opremo ter najmanj 2 odstotkov obrambnih izdatkov za raziskave, razvoj in inovacije. Ob upoštevanju tega vidika je SOPR 2023–2028 hkrati lahko podlaga za nacionalno strateško ocenjevanje trendov izpolnjevanja ključnih mednarodno primerljivih kazalnikov.

SOPR 2023–2028 je predvsem razvojno in investicijsko naravnana, saj predvideva pospešeno časovnico vzpostavitve prednostnih zmogljivosti in enega največjih investicijskih ciklov na področju modernizacije Slovenske vojske. Do te odločitve je prišlo, da bi zmanjšali razvojni primanjkljaj v preteklem desetletju, da bi zagotovili višjo stopnjo odpornosti in samozadostnosti obrambnega sistema Republike Slovenije ter da bi raziskovalne ustanove in razvojno ter inovacijsko naravnana podjetja vključili v posodobitev in gradnjo obrambnih zmogljivosti.

Namenjen je tudi prednostnemu razporejanju razpoložljivih obrambnih virov, zato mora slediti načelu gospodarnosti in iskanju finančno najracionalnejših načinov vzpostavitve načrtovanih zmogljivosti ter doseganja zastavljenih ciljev.

2. SREDNJEROČNI RAZVOJNI CILJI

Razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije bo v naslednjem srednjeročnem obdobju usmerjen v:

1. povečanje odpornosti države in družbe pred varnostnimi grožnjami;
2. zagotovitev potrebnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije;
3. zagotavljanje zahtevane ravni pripravljenosti in vzdržljivosti Slovenske vojske;
4. uresničevanje skupnih ciljev in izpolnjevanje zavez v okviru Nata, Evropske unije ter drugih mednarodnih organizacij;
5. sodelovanje Slovenske vojske pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter zagotavljanje podpore drugim državnim organom;
6. krepitev nacionalne industrijske in tehnološke baze.

Srednjeročne razvojne prioritete, ki izhajajo iz srednjeročnih razvojnih ciljev in s prednostnih področij Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 (ReDPROSV40), obsegajo predvsem:

1. vzpostavitev prednostnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije;
2. sprejem in izvajanje ukrepov za pospešeno pridobivanje ter zadrževanje kadrov Slovenske vojske ter krepitev prostovoljnega vključevanja državljanov v različne oblike sodelovanja s Slovensko vojsko;
3. vzpostavitev racionalne strukture Slovenske vojske, ki bo omogočala vzpostavitev prednostnih zmogljivosti Slovenske vojske z ustrezno popolnjenostjo enot za opravljanje njenih zakonskih in mednarodnih obveznosti;
4. modernizacijo v obliki opremljanja s sodobno opremo in oborožitvijo;
5. redno posodabljanje zdajšnje ter gradnjo nove infrastrukture;
6. zagotovitev ustreznih zalog oborožitve, opreme in streliva;
7. zagotavljanje ustrezne in učinkovite podpore Slovenski vojski s civilnimi zmogljivostmi;
8. vlaganje v obrambne raziskave, razvoj in inovacije ter vključevanje slovenske obrambne industrije, raziskovalnih ustanov ter razvojno in inovacijsko naravnanih podjetij v posodobitev in gradnjo obrambnih zmogljivosti;
9. oblikovanje in izvajanje proaktivne ter enotne strategije strateškega komuniciranja za povečanje prepoznavnosti ter ugleda Slovenske vojske v družbi;
10. povečanje energetske učinkovitosti in uvajanje alternativnih virov energije ter zniževanje ogljičnega odtisa.

Razvoj obrambnih zmogljivosti bo potekal v okviru dodeljenih sredstev, ki bodo na voljo do leta 2028. Cilj je uresničevanje ciljev in doseganje ravni ambicij, kot jih določa ReDPROSV40, ter upoštevanje zavez, ki izhajajo iz paketa ciljev zmogljivosti Nata 2021 za Republiko Slovenijo ter zmogljivostnih zavez do Evropske unije. SOPR 2023–2028 smiselno povzema prvo razvojno obdobje ReDPROSV40 in naslavlja varnostne grožnje ter tveganja, ki izhajajo iz spremenjenega varnostnega okolja. Prav tako podrobneje opredeli naslednji razvojni cikel, v katerem je predvideno odpravljanje pomembnih razvojnih zaostankov preteklih let, zaradi česar bo veliko razvojnih nalog in investicijskih projektov.

V nadaljevanju so srednjeročni cilji do leta 2028 opredeljeni glede na pričakovane ključne rezultate in ukrepe.

Prvi cilj: Odpornost države in družbe pred varnostnimi grožnjami

- Posodobiti obrambni načrt države na podlagi prenovljenih pravnih in strokovnih podlag s področja obrambnega in kriznega načrtovanja, ki bodo nosilec odločanja omogočale stalno in neprekinjeno spremljanje, vodenje in odločanje v miru, krizi, izrednem stanju ali vojni.
- Pripraviti letno oceno ogroženosti države oziroma jo prilagajati glede na razmere v mednarodnem varnostnem okolju.
- Usmerjati in usklajevati dejavnosti obrambnega in kriznega načrtovanja, strokovno pomagati in sodelovati z nosilci obrambnega načrtovanja v državi ter tako zagotoviti izdelanost obrambnih načrtov.
- Implementirati merila na področju odpornosti in civilne pripravljenosti v okviru Nata ter Evropske unije za večjo odpornost države in družbe pred strateškimi šoki in presenečenji.
- Posodobiti ukrepe kriznega odzivanja ob upoštevanju sprememb Natovega sistema kriznega odzivanja in komplementarno z rešitvami kriznega upravljanja Evropske unije.
- Opredeliti nacionalne cilje odpornosti skladno s kolektivnimi cilji za odpornost.
- Posodobiti Načrt zagotavljanja podpore države gostiteljice v skladu s spremembami skupne politike, doktrin in postopkov v Natu ter vsebin vojaške mobilnosti v okviru Evropske unije.
- Pripraviti spremembe pravnih podlag s področja kritične infrastrukture za implementacijo Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o odpornosti kritičnih subjektov (CER Direktiva).

- Krepi odpornost in izvajati stresne teste na področju energetike in drugih sektorjev kritične infrastrukture na podlagi priporočil Evropske unije.
- Glede na varnostne razmere prilagoditi odziv Republike Slovenije in uporabo civilnih zmogljivosti za odvrčanje in obrambo države ter prispevanje k mednarodnemu miru in stabilnosti.
- Spremljati in medresorsko usklajevati zoperstavljanje hibridnim grožnjam.
- Določiti osrednji nacionalni organ, pristojen za spremljanje in usklajevanje zoperstavljanja hibridnim grožnjam v državi.
- Vzpostaviti analitične zmogljivosti za spremljanje hibridnih groženj, izboljšanje nacionalnih organizacijsko-strukturnih in procesnih rešitev ter krepitev dejavnosti za dvig odpornosti pred hibridnimi in kibernetскими grožnjami ter drugimi sodobnimi varnostnimi tveganji.
- Nadgraditi ter posodobiti materialne in tehnične zmogljivosti KIS NCKU za poveztljivost in odzivanje ter zagotoviti vključitev posameznih državnih organov, pomembnih za krizno upravljanje in obrambno načrtovanje.
- Organizirati in izvesti celovite vaje v obrambnem sistemu skladno z letnim načrtom vaj v obrambnem sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Izvajati projekte na podlagi različnih virov financiranja s področja kriznega upravljanja in kritične infrastrukture, hibridnih groženj, geoprostorske podpore, informacijskega sistema in drugih področij za podporo odločanju in v smeri krepitev odpornosti države in družbe.

Drugi cilj: Zagotovitev potrebnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije

Prednostne zmogljivosti bodo srednji pehotni bataljon (SrPB), srednji bojni izvidniški bataljon (SrBIB), moduli srednje bataljonske bojne skupine (SrBBSK), helikopterske zmogljivosti (lahke helikopterske zmogljivosti in helikopterske zmogljivosti za podporo delovanja specialnih sil – SOATU), vzpostavitev prve baterije zračne obrambe in razvoj letalske baze Cerklje ob Krki. Prav tako se smiselno nadaljujejo nekateri projekti, ki so bili začeti v prejšnjem srednjeročnem obrambnem programu in podpirajo zgoraj navedene cilje.

Ob izvajanju sodobnih in učinkovitih ukrepov je cilj pridobivati kader za Slovensko vojsko in vzpostaviti kadrovske ter materialno vzdržno strukturo, ki bo omogočila njen razvoj. Državljanje je treba spodbujati k vključevanju opravljanja vojaške službe, kot je prostovoljno služenje vojaškega roka, pogodbeni rezervna sestava ter poklicna vojaška služba, tudi s štipendiranjem in opravljanjem praks, ter k udeležbi na drugih oblikah sodelovanja s Slovensko vojsko. Z ministrstvom, pristojnim za izobraževanje je treba sodelovati pri posodobitvi osnovnošolskih in srednješolskih izobraževalnih programov ter praks, z dodajanjem vsebin s področij obrambe, varnosti in zaštite.

Začelo se bo postopno preoblikovanje strukture Slovenske vojske, ki bo usmerjena v pospešeno vzpostavitev načrtovanih zmogljivosti in bo skladna z dinamiko opremljanja s ključnimi sredstvi, in sicer tako, da bosta preoblikovani dve poveljstvi brigadne ravni ter poveljstvo za zagotovitev delovanja in podporo, poveljstvo vojaškega letalstva in zračne obrambe, mornariško poveljstvo, poveljstvo za kibernetično obrambo in poveljstvo specialnih sil.

Krepila se bo sposobnost povečanja in preoblikovanja mirnodobne sestave v vojno sestavo Slovenske vojske, zato bodo izdelane vojne formacije Generalštaba Slovenske vojske, Poveljstva sil kot večdomenskega poveljstva operativne ravni in vojne formacije podrejenih enot in poveljstev. Prenovljene bodo formacije enot Slovenske vojske. Postopno preoblikovanje se bo začelo s preoblikovanjem pehotnih polkov v bataljone. Preoblikovana bo struktura polka vojaškega letalstva v brigado vojaškega letalstva in zračne obrambe s poudarkom na formiranju zmogljivosti kopenske zračne obrambe in preoblikovanju strukture 152. in 153. eskadrilje. Zaradi poveztljivosti z javnim izobraževalnim sistemom se bo preoblikoval Center vojaških šol. Začeli se bosta vzpostavljati enota za nekinetično delovanje in enota za kibernetično obrambo.

Zagotavljanje vojaških zmogljivosti

Doseganje zastavljenega cilja bo prednostno usmerjeno v:

- nabavo bojnih kolesnih vozil (BKV) 8 x 8 za razvoj srednjih sil z ustrezno zaščito in ognjeno močjo;
- nabavo lahkih oklepljenih kolesnih vozil 4 x 4 z ustreznimi različnimi platformami;
- nabavo taktičnih tovornih vozil s protibalistično in protiminsko zaščito za zagotovitev prednostnih zmogljivosti Slovenske vojske;
- nabavo sistemov zračne obrambe srednjega dosega (MRAD);
- nabavo helikopterskih zmogljivosti (lahke helikopterske zmogljivosti in helikopterske zmogljivosti za podporo delovanja specialnih sil – SOATU);
- nadgradnjo helikopterjev Cougar AS 532 AL in vgradnjo sistema elektronske zaščite za delovanje v operacijah visoke intenzivnosti;
- nabavo drugega in uvedbo v operativno uporabo dveh taktičnih transportnih letal (TTL) srednjega dosega;
- modernizacijo Role 2 in nabavo dveh Role 1 ter nabavo novega Role 2 za uporabo v premestljivih silah Slovenske vojske;
- nabavo inženirske opreme in sredstev za ognjeno podporo za zagotovitev prednostnih zmogljivosti in srednje bataljonske bojne skupine;
- opremljanje enot Slovenske vojske z brezpilotnimi letalnimi sistemi za opazovanje;
- opremljanje izvidniških enot Slovenske vojske z optoelektronskimi senzorji ter radarji za zgodnje zaznavanje zemeljskih in nizko letečih ciljev;
- posodobitev sistema C4I, ki bo omogočal boljšo zaščito, komunikacijo na večjih razdaljah in prenos večje količine podatkov;
- posodobitev in prenovo opreme vojaka tudi s postopno zamenjavo lahkega pehotnega orožja s sodobnimi modularnimi sistemi, ki bodo večinoma opremljeni z optičnimi namerilnimi napravami, tudi za rezervno sestavo;
- povečanje obsega optoelektronske opreme za delovanje v razmerah zmanjšane vidljivosti;
- modernizacijo JRKB-opreme;
- modernizacijo in nadgradnjo večnamenske patruljne ladje (VPL) Triglav;
- modernizacijo nekinetične zmogljivosti in nabavo sodobne informacijske tehnologije;
- vzpostavitev produkcijske zmogljivosti in razvoj analitskega orodja za prepoznavanje ter bojevanje z dezinformacijami in zavajanjem;
- nabavo motilcev radijsko vodenih improviziranih eksplozivnih naprav;
- nabavo nujnih reševalnih vozil za zamenjavo sedanjih;
- nabavo sistemov za pridobivanje podatkov in informacij z različnih vojaških obveščevalnih področij, senzorjev na različnih platformah (kopenskih in brezpilotnih letalnih sistemov), vojaško obveščevalno obveščanje in opozarjanje ter združeno vojaško obveščevalno analitiko;
- zagotovitev dokupa opreme za terensko bivanje;
- nadaljevanje postopkov nabave in vzpostavitve premestljivih in statičnih komunikacijsko-informacijskih sistemov (KIS);
- nadaljevanje razvoja informacijskih sistemov za podporo načrtovanju, usposabljanju, spremljanju razvoja zmogljivosti in podpori odločanju;
- nabavo sistemov za taktično elektronsko bojevanje in sistemov za elektronsko izvidovanje;
- nadaljevanje nabave protiolepnih raketnih sistemov in pripadajoče opreme;
- postopke nabave opreme za module srednje bataljonske bojne skupine;
- postopke nabave zračnih in kopenskih sistemov brez posadke;
- postopke nabave taktičnih podatkovnih povezav;
- postopke nabave novega komunikacijskega satelitskega sistema.

Zagotavljanje civilnih zmogljivosti za obrambo

- Zagotavljati podporo Slovenski vojski in zavezniškim silam v Republiki Sloveniji v okviru nalog podpore države gostiteljice, vključno z vojaško mobilnostjo.
- Pripraviti nabor podatkov razpoložljivih civilnih zmogljivosti pri nosilcih zagotavljanja podpore države gostiteljice za podporo ob izkazanih potrebah Slovenske vojske.
- Zagotavljati nabor in krepiti sodelovanje civilnih funkcionalnih strokovnjakov v kontingentih Slovenske vojske ter drugih oblikah sodelovanja v mednarodnih operacijah in na misijah ter v večnacionalnih pobudah in organih mednarodnih organizacij.
- Zagotavljati vključevanje nacionalnih strokovnjakov s področja civilne obrambe oziroma odpornosti in civilne pripravljenosti za delovanje v okviru pobud Nata, Evropske unije in Evropskega centra odličnosti za zoperstavljanje hibridnim grožnjam, ki bodo prispevali k skupni varnosti in obrambi ter delitvi bremen v okviru mednarodnih integracij.
- Zagotavljati geoprostorsko podporo, skladno s potrebami Slovenske vojske in drugih nosilcev obrambnega načrtovanja v državi ter z dogovori in sporazumi v okviru mednarodnih organizacij za obrambne potrebe.
- Vzpostaviti pogoje za razvoj in uporabo vesoljskih tehnologij za obrambne potrebe.
- Zagotoviti komunikacijsko-informacijsko opremo za vključitev novih resorjev v omrežje komunikacijsko-informacijskega sistema Nacionalnega centra za krizno upravljanje (KIS NCKU).
- Zagotoviti komunikacijsko-informacijsko opremo za vključitev nosilcev obrambnega načrtovanja v omrežje, ki omogoča prenos, obdelavo in hrambo podatkov višjih stopenj tajnosti.
- Nadgraditi aplikativne rešitve informacijskega sistema obrambnih in zaščitnih dolžnosti (ISOZD) za vodenje evidenc skladno z zakonodajo.

Komunikacijsko-informacijski sistem Ministrstva za obrambo in kibernetska varnost

- Izvesti tehnološko in funkcionalno prenovu informacijske in telekomunikacijske infrastrukture ter informacijskih rešitev.
- Zagotavljati visoko stopnjo razpoložljivosti in varnosti komunikacijsko-informacijskega sistema Ministrstva za obrambo.
- Digitalizacija in optimizacija procesov Ministrstva za obrambo z uvedbo novih prodornih informacijskih tehnologij (npr. oblačne storitve, 5G, umetna inteligenca, avtonomni sistemi, kvantne tehnologije idr.).
- Nadgraditi zdajšnje kibernetske zmogljivosti s kibernetskim vadiščem, zmogljivostjo za spremljanje in odzivanje ter zmogljivostjo za raziskavo groženj in ranljivosti v kibernetskem prostoru.

Obveščevalna, protiobveščevalna in varnostna podpora na obrambnem področju

- Nadaljevanje razvoja in nadgradnje obrambnih obveščevalnih zmogljivosti zaradi obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne podpore zakonsko opredeljenim uporabnikom na strateški ravni.

Tretji cilj: Zagotavljanje zahtevane ravni pripravljenosti in vzdržljivosti Slovenske vojske

Razvijati in graditi vojaške zmogljivosti skladno z mednarodnimi zavezami in standardi, zahtevami ciljev zmogljivosti Nata 2021 za Republiko Slovenijo, zmogljivostnimi zavezami do Evropske unije, realnimi zmožnostmi in razpoložljivimi viri ter nacionalnimi prioritetami.

Razvijati najpomembnejše zmogljivosti Slovenske vojske v podporo odvrčanja in (kolektivne) obrambe. Zagotoviti ustrezne zaloge in rezerve oborožitve ter opreme za zagotavljanje dolgotrajne vzdržljivosti delovanja Slovenske vojske, ključnega streliva in zalog za zagotovitev nacionalne odpornosti in prispevanja k odvrčanju.

Posodabljanje sedanje ter gradnja nove obrambne infrastrukture predvsem za najpomembnejše zmogljivosti ter v podporo zavezniškim in drugim silam, ki bi lahko prehajale čez ozemlje Republike Slovenije.

Za doseganje zastavljenega cilja bo treba:

- skladno z zavezniškimi načrti odvrčanja in obrambe posodobiti Načrt uporabe in delovanja Slovenske vojske;
- doseči končne operativne zmogljivosti deklariranih sil v Natu in Evropski uniji, povezanih z Natovim modelom sil in regionalnimi načrti ter dopolnjenim konceptom odzivnih sil Evropske unije;
- vzpostaviti zmogljivosti srednjega pehotnega bataljona in srednjega bojnega izvidniškega bataljona;
- vzpostaviti letalski del zmogljivosti za podporo specialnim silam in doseči njihove končne operativne zmogljivosti (SOATU);
- vzpostaviti zmogljivosti kopenske zračne obrambe srednjega dosega;
- doseči končne operativne zmogljivosti VPL Triglav;
- doseči končne operativne zmogljivosti letalske baze Cerklje ob Krki;
- doseči končne operativne zmogljivosti enote za odstranjevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev;
- doseči končne operativne zmogljivosti enote za kibernetiko obrambo;
- doseči končne operativne zmogljivosti enote za nekinetično delovanje;
- sodelovati na domačih in mednarodnih vajah v podporo odvrčanja in obrambe;
- posodobiti doktrinarne, materialne podlage za razvoj vojaških zmogljivosti;
- sprejemati in prevzemati standarde in doktrine zavezništva;
- pripraviti navodila in postopke za razvoj in delovanje zmogljivosti.

Četrti cilj: Uresničevanje skupnih ciljev in izpolnjevanje zavez v okviru Nata, Evropske unije ter drugih mednarodnih organizacij

- Nadaljevati izpolnjevanje zavez za krepitev odvrčalne in obrambne države ob upoštevanju znatno spremenjenega varnostnega okolja in implikacij vojne v Ukrajini, upoštevajoč smernice Natovega Strateškega koncepta in Političnih smernic Nata za obrambno planiranje 2023.
- Nadaljevati implementacijo dodeljenih ciljev zmogljivosti Nata in zagotoviti skladnost nacionalnega procesa obrambnega planiranja z zavezniškim. V nacionalne planske dokumente in procese smiselno vključevati tudi zmogljivostne zahteve Evropske unije.
- Izpolnjevati zaveze, sprejete z vključitvijo v Stalno strukturno sodelovanje (Pesco), s posebno pozornostjo na krepitvi obrambnih izdatkov in investicij, skupnem razvoju zmogljivosti ter sodelovanju v projektih.
- Uresničevati zaveze in obveznosti, sprejete v okviru Strateškega kompasa za varnost in obrambo Evropske unije.
- Nadaljevati prizadevanja za izpolnjevanje vališanske zaveze skladno s časovnico, določeno v ReDPROSV40, ter dejavno izpolnjevati morebitne dodatne obveznosti na podlagi prenovljene zaveze za dvig obrambnih izdatkov.
- Nadaljevati dejavno sodelovanje v okviru Natovega koncepta vodilnih držav (Framework Nation Concept – FNC) pod vodstvom Zvezne Republike Nemčije (ZRN) in Italije v smeri nadaljnjega

uresničevanja ciljev zmogljivosti, krepitve povezljivosti in možnosti za skupno operativno delovanje.

- Nadaljevati dejavnosti in postopke pristopa k pobudi Zaščita evropskega neba (European Sky Shield Initiative – ESSI), ki bodo prispevali k vzpostavitvi sistema zračne obrambe.
- Z vidika enotnega nabora sil nadaljevati prizadevanja za komplementarnost in nepodvajanje prizadevanj, ki jih za krepitev varnosti in obrambe namenjata Evropska unija in Nato.
- Prispevati k mednarodnemu miru, varnosti in stabilnosti prek sodelovanja v mednarodnih operacijah in na misijah (MOM) pod okriljem Nata, Evropske unije, Organizacije združenih narodov (OZN) in v drugih mednarodnih okvirih, v zavezniških dejavnostih odvratanja in obrambe ter v silah pripravljenosti za mednarodne povezave, skladno s strateškimi interesi in cilji Republike Slovenije.
- Sodelovati v MOM z večjim transformacijskim učinkom na razvoj, delovanje, usposobljenost, pripravljenost, učinkovitost in povečano povezljivost Slovenske vojske.
- Zagotoviti dogovorjeni prispevek v sile pripravljenosti za mednarodne povezave, prednostno v okviru Nata in Evropske unije, in sicer v obsegu, ki bo uravnotežen s prispevkom v MOM, in zavezniške dejavnosti odvratalno-obrambne države, ter ob upoštevanju potreb po zagotavljanju ustrezne stopnje pripravljenosti sil na nacionalnem ozemlju, nacionalnih obrambno-varnostnih interesov in zunanjepolitičnih ciljev ter sprejetih mednarodnih dogovorov in obveznosti.
- Krepi sodelovanje z zavezniškimi in partnerskimi državami za utrditev varnosti ter stabilnosti v Jugovzhodni Evropi, kamor se bodo prednostno usmerjali naši prispevki v MOM, ter na drugih območjih, od koder izvirajo neposredni ali posredni vplivi na nacionalno in evro-atlantsko varnost.
- Podpora implementaciji kratkoročnih in dolgoročnih projektov v okviru Natovega celovitega paketa pomoči (CAP) Ukrajini.
- Ohraniti visoko raven prisotnosti in sodelovanja na Zahodnem Balkanu, v regiji strateškega pomena za Republiko Slovenijo, zaradi stabilizacije, razvoja obrambnih struktur, izboljšanja povezljivosti in skupnega delovanja ter nadaljnje podpore evro-atlantski integraciji regije.
- V okviru uresničevanja Natovega paketa prilagojene pomoči za Bosno in Hercegovino (BiH) dejavno podpirati vzpostavitev obrambnih zmogljivosti za BiH s prevzemom vodilne vloge za projekt vojaške policije v paketu za vzpostavitev obrambnih zmogljivosti za BiH (Defense Capacity Building Initiative – DCB BiH).
- Nadaljevati prizadevanja za celostno, 360-stopinjsko obravnavo varnostnega okolja, s poudarkom na delovanju v strateški smeri jugovzhod in na ohranjanju prisotnosti dela obrambnih zmogljivosti na centralnem operativnem območju.
- Skladno s celostnim pristopom sodelovanja Republike Slovenije v MOM krepiti sodelovanje civilne komponente v MOM in ohraniti primerno raven zastopanosti Republike Slovenije v mirovnih operacijah in na misijah OZN.
- Sodelovati pri predvideni posodobitvi Strategije sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah, ob upoštevanju razpoložljivih obrambnih zmogljivosti in načrtov prihodnjega sodelovanja v MOM, odvratalno-obrambni dejavnosti ter v mednarodnih hitro odzivnih silah.
- Sodelovati pri razvoju in izvajanju skupnih oblik izobraževanj in usposabljanj pripadnikov Slovenske vojske, Policije in civilnih oseb za skupno delovanje na območjih MOM.
- Zagotavljati pravočasno in celovito izpolnjevanje mednarodnih finančnih prispevkov in obveznosti.

Peti cilj: Sodelovanje Slovenske vojske pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter zagotavljanje podpore drugim državnim organom

- Vzpostaviti stalni mehanizem za takojšnje ali čimprejšnje aktiviranje Slovenske vojske ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega.

- Posodobiti in nadgraditi sedanje načrte sodelovanja Slovenske vojske ob naravnih in drugih nesrečah zaradi zagotavljanja še večje učinkovitosti sodelovanja.
- Z razvojem dvonamenskih zmogljivosti zagotavljati sposobnost sodelovanja Slovenske vojske pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah, na primer na področju helikopterskih, zdravstvenih in veterinarskih, inženirskih, JRKBO, informacijsko-komunikacijskih in drugih zmogljivosti.
- Sodelovati na vajah v podporo zaščiti in reševanju.
- V okviru raziskav, razvoja in inovacij pozornost nameniti tudi projektom ter tehnologijam za dvojno uporabo, ki bodo potencialno lahko namenjene tudi podpori sistema zaščite in reševanja.
- Skladno z Zakonom o obrambi zagotavljati podporo drugim državnim organom.

Šesti cilj: Krepitev nacionalne industrijske in tehnološke baze

- Na letni ravni zagotavljati najmanj dva odstotka obrambnih izdatkov za raziskave, razvoj in inovacije (RRI), cilj je lasten razvoj v podporo dolgoročnim zmogljivostim Slovenske vojske, podpiranje domačih podjetij in raziskovalnih ustanov ter tako krepitev nacionalne obrambne tehnološko-industrijske baze.
- Spodbujati vključevanje razvojno in inovacijsko naravnanih podjetij v RRI in sodelovanje z njimi.
- Spodbujati povezave med raziskovalnimi ustanovami in inovacijsko naravnanimi podjetji, da bi prešli na višje ravni tehnološke zrelosti, ki obetajo industrializacijo.
- Obveščati zainteresirane deležnike o možnostih vključevanja v obrambno raziskovalno-razvojno in inovacijsko okolje, tudi mednarodno, ter obveščati o možnostih za pridobivanje sredstev.
- Pospešiti razvoj domače obrambne industrije in omogočiti vključevanje raziskovalnih ustanov v razvoj obrambnih zmogljivosti.
- V sodelovanju s slovensko obrambno industrijo zagotoviti ustrezno stopnjo nacionalnih zmogljivosti proizvodnje in vzdrževanja vojaške opreme, oborožitve ter streliva.
- Spodbujati in podpirati vključevanje gospodarskih ter raziskovalnih subjektov v mednarodne obrambne konzorcije – sodelovanje v Evropskem obrambnem skladu (European Defence Fund – EDF), Evropski obrambni agenciji (European Defence Agency – EDA), Pesco, Organizaciji za znanost in tehnologijo Nata (Science and Technology Organisation – STO), Natov pospeševalnik inovacij (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic – DIANA) in drugih mednarodnih pobudah.
- Podpirati razvoj nacionalne obrambne industrije.
- Malim in srednjim podjetjem omogočiti dostop do informacij, ki jim bodo olajšale črpanje finančnih virov ter dostop do obrambnih projektov v okviru Nata in Evropske unije.
- Spodbujati in omogočati promocijo domače obrambne industrije v mednarodnem okolju (npr. sejmi).

3. PREDNOSTNA PODROČJA OBRAMBNE POLITIKE REPUBLIKE SLOVENIJE

3.1 Prenova ključnih strateških in planskih dokumentov

Zaradi povečane nepredvidljivosti in negotovosti mednarodnega varnostnega okolja ter obrambno-varnostnih izzivov, ki so posledica vojne v Ukrajini in se z njimi spoprijema tudi Republika Slovenija, je nujna posodobitev ključnih strateških in planskih dokumentov na obrambnem področju.

Nova ReDPROSV40 tako pomeni ambicioznejše dolgoročne strateške in planske okvire za prihodnji razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije, da bo ta sposoben učinkovitejšega spoprijemanja s sedanjimi in prihodnjimi varnostnimi grožnjami in tveganji.

Na področju izpolnjevanja sprejetih mednarodnih zavez v okviru Nata in Evropske unije si mora Republika Slovenija povrniti verodostojnost, zato tudi SOPR 2023–2028 sledi ambicioznejši projekciji povečanja obrambnih izdatkov, ki naj bi dosegli raven dveh odstotkov BDP najpozneje do leta 2030.

Modernizacija Slovenske vojske in zagotavljanje ustrezne ravni kadrov morata ostati prednostni nalogi naslednjega razvojnega obdobja. Velik razvojni korak in hkrati tudi izziv pomeni načrtovan vzporedni razvoj dveh najpomembnejših zmogljivosti Slovenske vojske, in sicer srednje bataljonske bojne skupine in srednjega bojnega izvidniškega bataljona. Obe zmogljivosti sta hkrati namenjeni za potrebe nacionalne obrambe ter izpolnjevanju sprejetih zavez v okviru Nata. Prav tako je treba večji poudarek namenjati nekaterim nacionalnim prioritetam.

Obrambni sistem Republike Slovenije je pred enim največjih investicijskih ciklov, katerega glavni namen je vzpostavitev prednostnih obrambnih zmogljivosti, zapolnitev nastale razvojne vrzeli, vključevanje slovenske industrije v razvoj in modernizacijo obrambnih zmogljivosti ter tudi povečanje stopnje odpornosti in samozadostnosti.

V okviru celotnega procesa nacionalnega obrambnega planiranja je treba za doseganje skupnih ciljev, uspešno implementacijo dodeljenih ciljev zmogljivosti in zagotovitev skladnosti z Natovim procesom obrambnega planiranja (NATO Defence Planning Process – NDPP) zagotoviti povezanost ter usklajenost delovanja vseh pomembnih akterjev znotraj ministrstva in tudi širše.

Republika Slovenija je kot članica Nata vključena v nov cikel Natovega procesa obrambnega planiranja, s poudarkom na Natovem pregledu obrambe 2023–2024 ter procesu sprejemanja novega paketa ciljev zmogljivosti Nata 2025.

3.2 Severnoatlantsko zavezništvo (Nato)

Temeljni srednjeročni cilji Republike Slovenije v okviru Nata ostajajo dejavno sooblikovanje in uresničevanje zavezniške obrambne politike ter vojaške in politične adaptacije zavezništva na novo varnostno okolje, nadaljnja krepitev odvrtačne in obrambne države ter kolektivne obrambe Nata.

Zaradi implikacij vojne v Ukrajini, izrazito spremenjenega varnostnega okolja in večdomenske narave konfliktov si bo treba prizadevati za uresničitev dodatnih zahtev, ki izhajajo iz novega Natovega Strateškega koncepta in Političnih smernic Nata za obrambno planiranje 2023.

Za implementacijo povečane ravni ambicij zavezništva, izpolnitev osrednjih nalog, razvoj zmogljivosti in ohranitev tehnološke prevlade bo na nacionalni ravni treba pravočasno in celovito izpolniti obveznosti, zagotoviti uresničevanje zavez za dvig nacionalnih obrambnih izdatkov, vključno z zavezami glede skupnega financiranja. Za zagotavljanje nadaljnje podpore procesu politično vojaške prilagoditve ter nadaljnjim prizadevanjem za vzdržno, usklajeno in verodostojno sodelovanje v zavezniških delovanjih bo treba krepiti nacionalni obrambni sistem.

Dejavno se bo sodelovalo v Natovih večnacionalnih pobudah in pri vzpostavitvi skupnih zmogljivosti. Tako se bo prispevalo k dvigu ravni obrambne sposobnosti in učinkovitejšemu razvoju obrambnih zmogljivosti, implementaciji zavezniških standardov in dobrih praks ter zagotavljanju večje povezanosti (interoperabilnosti) nacionalnih sil s silami in zmogljivostmi preostalih zaveznikov. Pri oblikovanju nacionalnih stališč in sprejemanju odločitev glede zavezniških politik na različnih ravneh se bo sledilo

nacionalnim interesom, upoštevalo razpoložljivost nacionalnih zmogljivosti ter načelo solidarnosti in pravične delitve bremen v zavezništvu.

Tudi v prihodnje se bo dosledno zagovarjala krepitev sodelovanja z Evropsko unijo v smeri poglobljanja strateškega partnerstva z Natom in v luči krepitev transatlantskih odnosov. Poseben poudarek bo namenjen krepitevi sodelovanja pri razvoju zmogljivosti, novih tehnologij, odpornosti in podnebnih sprememb.

3.3 Evropska unija

Nadaljevalo se bo dejavno sooblikovanje Skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije (SVOP), s čimer bo okrepljen tudi evropski steber zavezništva. Prizadevanja bodo usmerjena v koherenten razvoj obrambno-varnostnih pobud Evropske unije, vključno z optimizacijo in smiselnim povezovanjem struktur ter pobud in skladno z načeli nepodvajanja in enotnega nabora sil, komplementarno z Natovimi prizadevanji.

Zagotovljeno bo uresničevanje zavez in obveznosti, sprejetih v okviru Strateškega kompasa, tudi z opredelitvijo načinov in prilagoditev delovanja Slovenske vojske v okviru zmogljivosti Evropske unije za hitro napotitev (Rapid Deployment Capacity – RDC) do leta 2025, na podlagi preteklega sodelovanja v bojnih skupinah Evropske unije (European Union Battle Groups – EUBG).

Pripravljena bo strategija Ministrstva za obrambo za implementacijo zavez in ukrepov pri spoprijemanju z izzivi podnebnih sprememb.

Skladno z analizo vrzeli na področju obrambe, ki izhaja iz Strateškega kompasa, se bo smiselno pristopilo k skupnim nabavam v okviru delovne skupine za skupne nabave, in sicer zaradi krepitev evropske obrambne industrijske in tehnološke baze ter zagotavljanja stabilnih in čim krajših dobavnih poti surovin in končnih proizvodov.

Republika Slovenija si bo še naprej prizadevala za krepitev strateškega partnerstva Evropske unije z Natom, OZN in drugimi organizacijami na področju varnosti in obrambe v smislu celostnega pristopa, enakopravnega dialoga pri krepitevi odpornosti, zoperstavljanju hibridnim in kibernetским grožnjam ter dezinformacijam, predvsem v regiji Zahodnega Balkana.

Pri delovanju in izvajanju Evropskega mirovnega instrumenta (European Peace Facility – EPF) bo še naprej spodbujano zagovarjanje 360-stopinjskega pristopa. Kljub trenutno večjim potrebam po zagotavljanju pomoči Ukrajini bo skladno z geografsko osredotočenostjo delovanje Republike Slovenije še naprej usmerjeno v iskanje priložnosti tudi za podporo državam Zahodnega Balkana.

V okviru stalnega strukturnega sodelovanja Pesco bo zagotovljeno nadaljnje izpolnjevanje obveznosti ter dejavno sodelovanje pri projektih razvoja zmogljivosti, ki povečujejo obrambno sposobnost Republike Slovenije. Skladno z nacionalnimi prioritetami bo okrepljeno sodelovanje pri projektih Evropske obrambne agencije (EDA). Pri razvoju zmogljivosti bodo okrepljena prizadevanja za pridobivanje sredstev Evropskega obrambnega sklada (European Defence Fund – EDF).

3.4 Mednarodne operacije in misije, dejavnosti odvrtačno-obrambne države ter sile pripravljenosti za mednarodne povezave

S sodelovanjem vojaških in civilnih obrambnih zmogljivosti v MOM v okviru Nata, Evropske unije, OZN ter v drugih mednarodnih okvirih se bo prispevalo k miru, varnosti in stabilnosti v svetu ter k uresničevanju nacionalnovarnostnih interesov in ciljev. Pri tem bo poudarek na varnostno-stabilizacijskih prizadevanjih v Jugovzhodni Evropi ter na drugih območjih, od koder izvirajo neposredni

ali posredni vplivi na nacionalno in evro-atlantsko varnost. Sodelovanje v MOM in drugih operativnih dejavnostih bo prednostno usmerjeno v področja z večjim transformacijskim učinkom na razvoj, delovanje, usposobljenost, pripravljenost in povečano povezljivost Slovenske vojske.

Posebna pozornost bo namenjena tudi sodelovanju v zavezniških dejavnostih okrepljene odvračalne in obrambne države ter vključevanju v različne ešalone sil pripravljenosti za mednarodne povezave, prednostno v okviru Nata in Evropske unije. Poleg regionalne umeščenosti Republike Slovenije se bo upošteval širši, 360-stopinjski pristop k zagotavljanju zavezniške varnosti. To nakazuje nujnost delovanja dela obrambnih zmogljivosti v prednjih in odzivnih silah ter operativnih dejavnostih v podporo odvrčanju in obrambi v evro-atlantskem prostoru tudi zunaj jugovzhodnega regionalnega območja, v katerega je glede na zavezniške načrte umeščena Republika Slovenija.

Obseg, vrsta in zahtevnost sodelovanja obrambnih zmogljivosti v MOM, odvračalno-obrambnih dejavnostih ter v mednarodnih hitro odzivnih silah bodo opredeljeni na podlagi realnih kadrovske, finančne in materialne zmogljivosti. Ob tem bodo upoštevani potreba po zagotavljanju ustrezne ravni pripravljenosti sil na nacionalnem ozemlju, obrambno-varnostni interesi in zunanjepolitični cilji Republike Slovenije ter sprejeti dogovori in obveznosti v okviru Nata, Evropske unije in drugih mednarodnih organizacij. Poleg tega se bo na operativnem področju ohranjalo in krepilo sodelovanje s strateškimi partnerskimi državami ter s partnerskimi državami Zahodnega Balkana.

Ob upoštevanju razpoložljivih obrambnih zmogljivosti in načrtov prihodnjega sodelovanja v MOM, odvračalno-obrambnih dejavnostih ter v mednarodnih hitro odzivnih silah bo MO sodelovalo pri predvideni posodobitvi Strategije sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah.

Prispevek vojaških zmogljivosti v MOM bo skladno s celostnim pristopom sodelovanja Republike Slovenije v MOM dopolnjen in okrepljen z vključevanjem civilnih oseb in civilnih funkcionalnih strokovnjakov v MOM ter z izvajanjem projektov civilno-vojaškega sodelovanja na različnih območjih delovanja. Okrepilo se bo področno izobraževanje in usposabljanje civilnih oseb, civilnih funkcionalnih strokovnjakov in pripadnikov Slovenske vojske za sodelovanje v MOM v okviru Centra za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovnih operacijah in misijah (POTC). Sodelovanje obrambnih zmogljivosti v MOM se bo dopolnjevalo z drugimi oblikami mednarodne podpore, kot so usposabljanja in izobraževanja ter finančni ali drugi namenski prispevki.

Sledilo se bo smernicam glede vloge in zaščite civilistov, žensk, otrok in drugih ranljivih skupin pri zagotavljanju miru in varnosti. V okviru sodelovanja v MOM se bo izvajala resolucija Varnostnega sveta OZN 1325 in z njo povezana Agenda o ženskah, miru in varnosti. Agenda o ženskah, miru in varnosti se bo vključevala v sistemske procese Ministrstva za obrambo, vključno z obdobjimi pregledi izvajanja agende. Uresničevanje agende se bo izvajalo tudi v sodelovanju in z izmenjavo dobrih praks med nacionalnimi akterji na tem področju in drugimi državnimi organi.

3.5 Mednarodno sodelovanje

Prednostno področje obrambne politike v okviru dvostranskega sodelovanja bo krepitev strateškega partnerstva z ZDA, Nemčijo in Italijo ter regijo Zahodnega Balkana. V okviru sodelovanja z državami Zahodnega Balkana bo posebna pozornost namenjena sodelovanju s Črno goro in Republiko Severno Makedonijo. Iskalo se bo možnosti sodelovanja tudi z drugimi državami, kjer bo prepoznan medsebojni interes. Pri tem bo najpomembnejše povezovanje dvostranskih dejavnosti z dejavnostmi na ravni Evropske unije in Nata ter povezovanje dvostranskih dejavnosti z regionalnim sodelovanjem, ob upoštevanju načela nepodvajanja.

Z ZDA se bo nadaljevalo sodelovanje pri opremljanju in vzpostavitvi vojaških zmogljivosti, na področju kibernetске varnosti in obrambe. Krepilo se bo sodelovanje na področju vojaških vaj, usposabljanja in

vojaškega izobraževanja. Nadaljevalo se bo sodelovanje v okviru Programa partnerskega sodelovanja z Nacionalno gardo Kolorada.

Krepilo se bo sodelovanje z Nemčijo, v okviru Natovega Koncepta vodilnih držav (Framework Nation Concept – FNC) pod vodstvom Nemčije. Skladno s pridružitvijo Republike Slovenije k nemško vodeni pobudi Zaščita evropskega neba (European Sky Shield Initiative – ESSI) se bodo nadaljevali dejavnosti in postopki, ki bodo prispevali k vzpostavitvi sistema zračne obrambe na nacionalni in zavezniški ravni.

Italija ostaja eden najpomembnejših strateških partnerjev pri operativnem sodelovanju in sodelovanju v okviru Natovega Koncepta vodilnih držav, Večnacionalnih kopenskih sil (Multinational Land Force – MLF), Pobude za obrambno sodelovanje (Defence Cooperation Initiative – DECI) ter tudi na področju usposabljanj in vaj.

Na Zahodnem Balkanu se bo sledilo strateškemu cilju stabilizacije in razvoja varnostnih ter obrambnih struktur in zavzemanju za nadaljnjo evro-atlantsko integracijo regije. Tako se bo krepila strokovna podpora pri vključevanju v Evropsko unijo in Nato. Še naprej bodo potekala prizadevanja za pridobivanje EPF-sredstev za Zahodni Balkan.

Nadaljevala se bo dejavna vloga v Pobudi za obrambno sodelovanje držav Srednje Evrope (Central European Defence Cooperation – CEDC), vključno s sodelovanjem v skupnih projektih pobude ter z zagovarjanjem skupnega nastopa držav CEDC v okviru Evropske unije, kjer je to mogoče.

Nadaljevalo se bo sodelovanje v pobudi Balkanske zdravstvene namenske sile (Balkan Medical Task Force – BMTF), pri čemer bo Slovenija še do sredine leta 2024 v vlogi vodilne države.

Nadaljevalo se bo sodelovanje v preostalih regionalnih pobudah, ki imajo za cilj uskladitev prizadevanj pri podpori državam Zahodnega Balkana pri njihovem približevanju evro-atlantskim integracijam.

V okviru sodelovanja z Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) bo poudarek politično-vojaški dimenziji, na sodelovanju in oblikovanju politik OVSE glede vprašanj nadzora nad oborožitvijo in na ukrepih za vzpostavitev varnosti in zaupanja ter izvajanju obveznosti v skladu z implementacijskim koledarjem OVSE. Ministrstvo za obrambo bo nadaljevalo dejavno sodelovanje pri obravnavi posameznih vprašanj, povezanih z nadzorom nad oborožitvijo, razoroževanjem in neširjenjem.

4. STRUKTURA IN ORGANIZIRANOST MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

4.1 Struktura in organiziranost Ministrstva za obrambo

Ministrstvo za obrambo bo večinoma ohranjalo sedanjo organizacijsko strukturo prve ravni. Poseben poudarek bo namenjen pridobivanju strokovno usposobljenega kadra. Da bi povečali konkurenčnost na trgu delovne sile, bodo oblikovani ukrepi za izboljšanje delovnih razmer in statusa uslužbencev na področju digitalnih tehnologij ter kibernetске obrambe.

Za pridobivanje in zadrževanje motiviranega kadra na obrambnem področju ter dvig učinkovitosti bodo sprejeti sistemski ukrepi pri pridobivanju delovnih izkušenj znotraj celotnega obrambnega sistema tako doma kot v tujini. Ohranjala in razvijala se bo obrambna struktura pri mednarodnih organizacijah, katerih članica je Republika Slovenija.

4.2 Struktura in organiziranost Slovenske vojske

Organizacijsko-formacijska struktura bo omogočala razvoj, doseganje in vzdrževanje nacionalnih in Natovih ciljev zmogljivosti. Dokončno strukturo bo določal organizacijsko-mobilizacijski razvoj, s čimer bo zagotovljena fleksibilnost organiziranosti in delovanja Slovenske vojske.

Generalštab Slovenske vojske je najvišji vojaškostrokovni organ Slovenske vojske in deluje na strateški ravni. Na operativni ravni delujeta Poveljstvo sil Slovenske vojske ter Center vojaških šol. Na taktični ravni bodo poveljevanje izvajali dve poveljstvi brigadne ravni, poveljstvo za zagotovitev delovanja in podporo, poveljstvo vojaškega letalstva in zračne obrambe, mornariško poveljstvo, poveljstvo za kibernetko obrambo in poveljstvo specialnih sil.

Na novo bo opredeljena vloga Poveljstva sil Slovenske vojske, ki bo postopno prevzelo vlogo večdomenskega poveljstva na operativni ravni. Skladno s tem bodo opredeljene tudi vloge poveljstev in enot na taktični ravni.

Na taktični ravni bo organizacijsko-formacijska struktura oblikovana tako, da bo omogočala izpolnjevanje cilja 50-odstotnega deleža premestljivih sil stalne sestave kopenskih sil Slovenske vojske in ohranjanja najmanj deset odstotkov stalne sestave Slovenske vojske v stalni visoki stopnji pripravljenosti na nacionalnem ozemlju ali v okviru sodelovanja v mednarodnih odzivnih silah, dejavnostih skupne odvratalne in obrambne države oziroma v mednarodnih operacijah in na misijah.

Zagotovljena bo popolnjenost ključnih poveljstev in enot nad 90 odstotkov, prednostno na srednjem pehotnem bataljonu in enotah za zagotavljanje modulov srednje bataljonske bojne skupine, srednjem bojnem izvidniškem bataljonu, zmogljivostih zračne obrambe, enotah za zagotavljanje odzivnih sil doma ter v okviru zavezništva oziroma Evropske unije in na že vzpostavljenih zmogljivostih.

Število pripadnikov Slovenske vojske, razporejenih v okviru mirnodobne strukture Slovenske vojske v tujini (MSSVT), bo prilagojeno novim zahtevam zavezništva in prilagoditvam poveljniške strukture zavezništva, izhajajočih iz zahtev Natovih obrambnih načrtov odvratanja ter obrambe (DDA). Napotitve za delo v strukturah operativnih in taktičnih poveljstev Nata se bodo izvajale skladno z izhajajočimi potrebami Natovih obrambnih načrtov odvratanja in obrambe ter umeščenostjo sil Slovenske vojske vanje.

Vzpostavljena bo primerna prostorska organiziranost in oblikovani bodo načrti za povečanje rezervne sestave. Postopno se bo približevalo dolgoročni ravni mirnodobnega obsega Slovenske vojske do 10.000 pripadnikov.

V primeru izrednega poslabšanja varnostnega okolja Republike Slovenije se bosta obseg in struktura Slovenske vojske lahko bistveno povečala skladno s konceptom vojaške strateške rezerve.

Struktura Slovenske vojske bo omogočala delovanje in razvoj Slovenske vojske po vseh domenah. V kopenski domeni bosta najpomembnejša pehotna bataljona s samostojnimi enotami rodov, ki bodo zagotavljali zmogljivost srednje bataljonske bojne skupine in srednjega bojnega izvidniškega bataljona. Zmogljivosti se bosta razvijali vzporedno. Pri razvoju se bo sledilo dinamiki modernizacije, preoblikovanje pa bo končano najmanj eno leto od izdelave temeljne formacije posamezne enote. To načelo velja za vse enote Slovenske vojske.

Zračna domena bo osredotočena na razvoj enot, ki bodo zagotavljale nacionalne in sprejete cilje zmogljivosti Nata, s poudarkom na oblikovanju bataljona zračne obrambe. Poveljstvo v zračni domeni bo spremljalo, sodelovalo in delovalo v okviru zavezništva in Evropske unije tudi v vesoljski domeni.

Pomorska domena bo usmerjena v razvoj in zagotavljanje sil za površinsko in podvodno delovanje s poudarkom na vzpostavitvi sprejetih Natovih ciljev zmogljivosti in premestljivih enot.

Kibernetska domena se bo razvijala in delovala pod poveljstvom za kibernetsko obrambo z enoto za kibernetsko obrambo. Pod omenjenim poveljstvom bodo delovale tudi enote za zagotavljanje in podporo poveljevanja in kontrole.

5. VIRI ZA RAZVOJ IN DELOVANJE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

5.1 Kadrovske viri Ministrstva za obrambo

V upravnem delu ministrstva se bo z rednim pregledovanjem potreb po kadrovskih virih in ob upoštevanju strateških načrtov razvijala in izvajala kadrovska politika, ki bo organizaciji omogočala doseganje čim boljših rezultatov, pregledno in usmerjeno zaposlovanje, napredovanje, razvoj karier in nagrajevanje.

Kadrovska struktura na obrambnem področju se do leta 2028 ne bo zmanjševala. Prednostno se bo popolnjevala na področjih, ki prispevajo k doseganju bistvenega izboljšanja obrambne sposobnosti in odpornosti države. To so področja investicij, opremljanja z glavno oborožitvijo in opremo, raziskav, razvoja in inovacij, kibernetske obrambe, kriznega odzivanja in zoperstavljanja hibridnim grožnjam ter obrambne politike. Poudarek pa bo tudi na nadomeščanju kadra v odhodu.

Nadaljevala se bo vzpostavitev kompetenčnega modela, kar bo omogočalo ciljno usmerjeno izobraževanje in usposabljanje ter razvijanje potrebnih kompetenc. Spodbujala se bo kultura učenja in motiviralo se bo zaposlene, da razvijajo svoje kompetence. Dijakom in študentom bo omogočeno opravljanje obvezne prakse na Ministrstvu za obrambo. Mladi bodo lahko spoznavali realne izzive in pridobivali strokovne izkušnje v delovnem okolju, Ministrstvo za obrambo pa bo dobilo vpogled v novo znanje, sveže ideje in mogoče celo bodočega delojemalca. Na področju deficitarnih poklicev se bodo skladno z možnostmi izvajali razpisi za pridobitev višje formalne izobrazbe.

Zagotovljene bodo varne delovne razmere v celotni organizaciji, vključno s skrbjo za zdravje in varnost zaposlenih pri delu. Izvajale se bodo akcije promocije zdravja pri delu. Promoviralo se bo zdrav življenjski slog in poudarjala uravnoteženost med delom in prostim časom zaposlenih.

5.2. Kadrovske viri Slovenske vojske

Na kadrovskem področju bodo prizadevanja usmerjena v zagotavljanje kadrovskih pogojev za realizacijo poslanstva in nalog Slovenske vojske. Prizadevanja bodo prednostno usmerjena v pridobivanje, zadrževanje, razvoj, strokovno in transparentno upravljanje ter motiviranje kadrov.

Načrtovan skupni mirnodobni obseg Slovenske vojske se bo do leta 2026 ohranjal na ravni najmanj 7000 pripadnikov. Po letu 2026 se bo zagotovilo postopno približevanje dolgoročnemu cilju iz ReDPROSV40, to je načrtovanemu skupnemu mirnodobnemu obsegu Slovenske vojske do 10.000 pripadnikov.

Ob zmanjšanju mirnodobnega obsega stalne sestave (STAS) Slovenske vojske pod 6000 pripadnikov in ob hkratnem zmanjšanju skupnega mirnodobnega obsega Slovenske vojske pod 7000 pripadnikov v letih 2023 in 2024 se bo pristopilo k pripravi predlogov alternativnih oblik oziroma rešitev popolnjevanja mirnodobne sestave Slovenske vojske.

Načrtovanje kadrovskih virov bo temeljilo na potrebah Slovenske vojske ter bo prednostno usmerjeno v vzpostavitev in ohranjanje potrebnega obsega in strukture kadra ter v pomlajevanje kadrovske sestave Slovenske vojske.

Na področju promocije vojaške službe, pridobivanja kadra STAS in pogodbene rezervne sestave (PRS) ter prostovoljnega služenja vojaškega roka (PSVR) bodo ukrepi usmerjeni v iskanje inovativnih pristopov, ki bodo prilagojeni interesom mladih.

Pri pridobivanju kadra bo poudarek na pridobivanju kandidatov z znanjem, ki podpira razvoj in modernizacijo Slovenske vojske.

Skladno s potrebami bo omogočeno in izvajano tudi šolanje častnikov in podčastnikov za rezervno sestavo Slovenske vojske.

Upravljanje kadrov bo potekalo načrtno, sistematično in pregledno. Podpiralo bo delovanje Slovenske vojske, ohranjanje in vzpostavitev zahtevanih zmogljivosti za delovanje v Republiki Sloveniji in tujini, sledilo bo kadrovskim potrebam in prednostnim nalogam Slovenske vojske, ob upoštevanju kompetenc in ambicij posameznikov. Poseben poudarek bo namenjen motiviranju in vodenju kariernih poti vojaških oseb, kar bo podpiralo strokovni razvoj posameznikov ter Slovenske vojske in bo vplivalo na zmanjšanje odliva kadra.

Vojaška izobraževanja in usposabljanja (VIU) se bodo izvajala v Republiki Sloveniji in tujini. Poseben poudarek bo na načrtovanju vojaškega izobraževanja in usposabljanja posameznikov ter znanstvenoraziskovalnem delu, ki se bodo izvajali v Slovenski vojski ter zunanjih znanstvenoraziskovalnih ustanovah.

Krepil se bo vojaški profesionalizem, razvijale se bodo voditeljske veščine poveljniškega in vodstvenega kadra, krepila se bosta strokovnost ter bojni karakter pripadnikov Slovenske vojske. S sistemskimi ukrepi in učinkovitim voditeljstvom bo zagotovljena ustrezna organizacijska klima v Slovenski vojski, razvijala se bo organizacijska kultura, ki temelji na vrednotah Slovenske vojske, ter bo usmerjena v učinkovitost enot in posameznikov pri opravljanju nalog.

Pogodbena rezervna sestava bo pomemben člen pri dopolnjevanju stalne sestave Slovenske vojske in pri njenem povezovanju z lokalnim okoljem. Pripadniki pogodbene rezerve bodo lahko za določen čas zamenjevali aktivne vojaške osebe Slovenske vojske ter krepili njeno vzdržljivost s prevzemanjem nalog nižje intenzivnosti in na deficitarnih strokovnih specialističnih področjih.

Skrb bo namenjena iskanju ustreznih delovnih mest invalidom in pripadnikom z zdravstvenimi omejitvami, ki se bodo prerazporejali na delovna mesta v Slovenski vojski z manjšimi fizičnimi obremenitvami ali na ustrezna delovna mesta, ki podpirajo delovanje obrambnega sistema Republike Slovenije. Zagotavljal se bo urejen odhod starejšega kadra iz Slovenske vojske. Po končani vojaški službi v stalni sestavi bo omogočena vključitev pripadnikov v rezervno sestavo.

5.3. Ukrepi za pridobivanje in zadrževanje kadra Slovenske vojske

Pridobivanje kadra je ena izmed prednostnih nalog na področju obrambe. Največji izziv bo zagotovitev stalnega dotoka novega kadra, prav tako pa je treba nadaljevati sprejemanje in izvajanje ukrepov za zadrževanje kadra.

Prednostni cilj načrtovanja in izvajanja promocijskih dejavnosti ter oglaševanja za pridobivanje kadra bo doseči načrtovano število kandidatov za zaposlitev, za pogodbeno rezervno sestavo, prostovoljno

služenje vojaškega roka in vključitev večjega števila kandidatov v preostale oblike sodelovanja s Slovensko vojsko.

Promocijske in oglaševalske dejavnosti bodo usmerjene k različnim ciljnim skupinam. Med najpomembnejšimi orodji pridobivanja kadra bodo štipendiranje, izvajanje delovnih praks in tabori za mlade ter ponujanje vsebin, ki so zanimive za mlade in hkrati krepijo vojaške kompetence. Večja pozornost bo namenjena njihovem predstavljanju v šolskem sistemu, in sicer s posodobitvijo osnovnošolskih in srednješolskih izobraževalnih programov z obrambnimi vsebinami.

Vzdrževal se bo stik z državljani, ki so se uspešno udeležili taborov za mlade oziroma uspešno opravili prostovoljno služenje vojaškega roka. Spodbujalo se jih bo k sodelovanju oziroma k nadaljevanju sodelovanja s Slovensko vojsko in Ministrstvom za obrambo, za kar se bodo izvajali različni promocijski dogodki in dejavnosti.

Pri pridobivanju in zagotavljanju kadra za opravljanje vojaške službe bodo potekali neprekinjeno analiziranje stanja, prepoznavanje težav, odločno odzivanje na zaznane problematiko ter izvajanje sistemskih ukrepov za dvig notranje kohezivnosti in zadrževanje kadra ter vzpostavljanje konkurenčnosti in prilagodljivosti poklica, da bi zagotovili dolgoročno vzdržnost vojaškega kadra ter ohranili vzdržljivost obrambnih sil. Temu bo sledil sprejem ustreznih ukrepov za skrajšanje kadrovskih postopkov.

Glede na razmere na trgu delovne sile v Sloveniji bo cilj na leto zaposliti vsaj 250 novih pripadnikov Slovenske vojske. Zaposlovanje bo usmerjeno tudi v pridobivanje kandidatov z osnovnošolsko izobrazbo, ki jim bo omogočena pridobitev srednješolske izobrazbe.

Okrepila se bodo prizadevanja za vključevanje državljanov (vsaj 400 na leto) v prostovoljno služenje vojaškega roka, ki je ena najpomembnejših vstopnih točk v Slovensko vojsko. Obrambno usposabljanje državljanov za povečevanje interesa za opravljanje različnih oblik vojaške službe bo potekalo v obliki nadgrajevanja programov vsakoletne izvedbe taborov za mlade. Cilj bo privabiti vsaj 100 ali več udeležencev na posamezen tabor.

Opravljanje delovne prakse bo zagotovljeno zainteresiranim dijakom in študentom, tudi tistim, ki niso štipendisti Slovenske vojske, opravljanje prakse pa bo omogočeno tudi v upravnem delu Ministrstva za obrambo. Cilj bo vsako leto pridobiti vsaj 100 praktikantov, ki se jih bo med opravljanjem delovne prakse motiviralo za vključitev v Slovensko vojsko.

Nadaljevala se bo aktivna politika štipendiranja dijakov in študentov za poklic vojaka, častnika oziroma višjega vojaškega uslužbenca. Sistem štipendiranja bo posebej usmerjen v pridobivanje kadra s specialističnim znanjem in deficitarne poklice na trgu delovne sile. Pripravljene bodo podlage za sodelovanje z osnovnimi in srednjimi šolami ter fakultetami in tudi z Gospodarsko zbornico Slovenije. Cilj bo podeliti vsaj 150 štipendij na šolsko oziroma študijsko leto.

Pri doseganju ciljev na področju pogodbene rezervne sestave (na leto vsaj 100 novih pripadnikov PRS) bo posebna pozornost namenjena povečanju deleža nekdanjih poklicnih pripadnikov stalne sestave Slovenske vojske. Z namenom omogočanja vključevanja pripadnikov stalne sestave v pogodbeno rezervno sestavo ob zaključku vojaške službe, se bo izdelal predlog zvišanja starostne meje za pripadnike pogodbene rezervne sestave. Pozornost bo usmerjena v vključevanje strokovnjakov s specialističnimi znanji. Okrepilo se bo tudi sodelovanje z delodajalci.

Slovenska vojska bo izvajala in širila dejavnosti na področju celostne skrbi za njene pripadnike ter njihove družinske člane. Celostna skrb bo usmerjena zlasti na pripadnike in njihove družine med opravljanjem vojaške službe doma ter v tujini. Pripravljen bo predlog bonitet na področju celostne skrbi

za pripadnike in njihove družinske člane ter ustrezna stanovanjska politika, ki bo povečala obseg najemnih stanovanj za pripadnike Slovenske vojske ter preučila možnost uvedbe subvencij za reševanje njihove stanovanjske problematike. Nadgrajene bodo sistemske rešitve za dodatno zagotavljanje najema ali nakupa stanovanj za pripadnike Slovenske vojske.

Zagotavljanje skrbi za nekdanje pripadnike bo potekalo s sodelovanjem s stanovskimi društvi nekdanjih zaposlenih na Ministrstvu za obrambo ter z izvajanjem programov domoljubja v Medgeneracijsko informativno družabnih središčih oziroma v medgeneracijskih skupinah za kakovostno staranje. Tako bo ohranjen medgeneracijski dialog, poskrbljeno bo za kakovostno staranje in skrb za nekdanje pripadnike. Promovirane bodo pravice nekdanjih pripadnikov, kar bo prispevalo k dvigu pozitivnega odnosa do Slovenske vojske, obrambe ter nacionalne varnosti.

Posebna pozornost bo usmerjena v izboljšanje socialno-ekonomskega in delovnopravnega statusa pripadnikov Slovenske vojske, ob upoštevanju posebnih zahtev poklica, obremenitev in omejitev vojaškega poklica, s čimer se bo okrepila konkurenčnost vojaškega poklica na trgu dela.

Prizadevanja bodo usmerjena v sprejem plačnega modela, ki bo znotraj plačnega sistema javnega sektorja in bo odražal potrebe Slovenske vojske, upošteval stanje na trgu delovne sile ter zahteve, omejitve in bremenitve vojaškega poklica. Na ta način bodo zagotovljeni ključni pogoji za učinkovitejši sistem pridobivanja kadra.

Prizadevanja bodo usmerjena h krepitvi ravni zaupanja v Slovensko vojsko ter k dvigu statusa vojaka na ustrezno raven, kar naj bi prispevalo k temu, da bo vojaški poklic bolj prepoznan, cenjen in zaželen.

5.4. Finančni viri

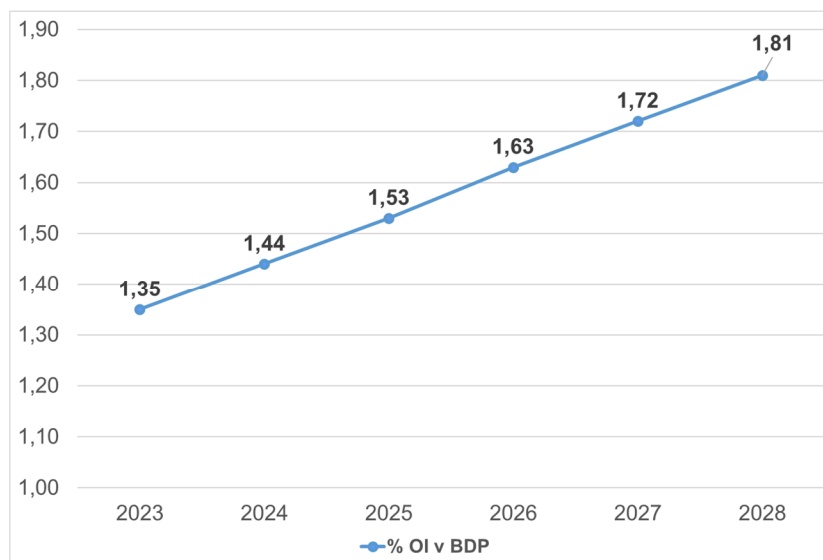
Zagotavljanje zadostnega obsega finančnih virov je nujno za doseganje ciljev v naslednjem srednjeročnem obdobju ter za izboljšanje sposobnosti, pripravljenosti, odzivnosti, vzdržljivosti, odpornosti, poveztljivosti in razvojne naravnosti Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske.

Skladno z Natovo metodologijo obrambni izdatki Republike Slovenije vključujejo sredstva za financiranje obrambnega sistema (upravnega dela Ministrstva za obrambo, Slovenske vojske in Inšpektorata Republike Slovenije za obrambo), sredstva za vojaške pokojnine, ki jih Zavod Republike Slovenije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje prejema neposredno iz državnega proračuna oziroma Ministrstva za finance, ter sredstva Urada Vlade Republike Slovenije za varovanje tajnih podatkov.

Obrambni izdatki ne vključujejo sredstev, namenjenih Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Inšpektoratu RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Upravi Republike Slovenije za vojaško dediščino.

Srednjeročna finančna projekcija temelji na Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 (ReDPROSV40), v kateri so zastavljeni cilji, da se obseg obrambnih izdatkov postopoma povečuje in najpozneje do leta 2030 doseže dva odstotka BDP. Za investicije v glavno opremo se bo na leto namenjalo najmanj 20 odstotkov obrambnih izdatkov, za raziskave, razvoj in inovacije pa bosta namenjena najmanj 2 odstotka obrambnih izdatkov.

Skladno z ReDPROSV40 se bodo obrambni izdatki Republike Slovenije nominalno stalno povečevali in leta 2028 dosegli 1,81 odstotka BDP, kot je prikazano v spodnjem grafu.

6. RAZVOJ IN VZPOSTAVITEV OBRAMBNIH ZMOGLJIVOSTI

6.1 Vojaške zmogljivosti

Razvoj vojaških zmogljivosti bo skladno s cilji in ravno ambicij ReDPROSV40 usmerjen v doseganje ustrezne ravni sposobnosti, pripravljenosti, odzivnosti in vzdržljivosti vojaških zmogljivosti.

Zmogljivosti se bodo razvijale tudi na podlagi okrepljenega sodelovanja z državami Nata in Evropske unije. Pri tem bomo iskali najustreznejše pogoje in možnosti za kakovostno urjenje in doseganje povezljivosti, za skupne napotitve v mednarodne operacije in na misije, za zagotavljanje pripravljenih sil Nata in Evropske unije ter za afiliacijo v vojaško strukturo Nata.

Zmogljivosti za bojevanje

Temeljne vojaške zmogljivosti bodo zmogljivosti za bojevanje, v okviru katerih bodo razvite zmogljivosti lahke in srednje pehote, oklepne zmogljivosti ter specialne sile.

Slovenska vojska bo lahke in srednje sile razvijala v pehotnih bataljonih. Dva pehotna bataljona bosta nosilni enoti za ključne zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine in srednjega bojnega izvidniškega bataljona. Oklepne zmogljivosti se bodo vzdrževale in bodo glede na rezultate razvojnih projektov smiselno modernizirane. Enota za specialno delovanje se bo naprej razvijala pod poveljstvom sil za specialno delovanje in zagotavljala zmogljivost Kopenskega odreda za specialno delovanje (SOLTG).

Dodatno bo Slovenska vojska:

- uvedla sodobne prenosne in prevozne protiolepne raketne zmogljivosti;
- razvila zmogljivosti specialnih sil, ki so sposobne opravljanja nalog neposrednega delovanja proti vojaškim ciljem tudi v globini nasprotnikovega prostora, specialnega izvidovanja in urjenja partnerskih sil;
- ohranjala zmogljivosti gorske pehote, ki bodo zagotavljale tudi podporo Natovemu centru odličnosti za gorsko bojevanje;
- ohranjala zmogljivosti lahke pehote v okviru rezervnih sil, s poudarkom na zagotavljanju vojaške mobilnosti čez ozemlje Republike Slovenije.

Zmogljivosti za bojno podporo

Razvoj zmogljivosti za bojno podporo bo temeljil na združeni ognjeni podpori (tj. artilerijski ognjeni podpori, ognjeni podpori protiotklopnih raketnih sistemov in zračni ognjeni podpori), obveščevalno-izvidniški podpori in podpori neubojnega delovanja, zračni obrambi, kibernetiskem delovanju, inženirstvu, vertikalnem transportu, vojaški policiji ter jedrski, radiološki, kemični in biološki obrambi (JRKBO), nadzoru pomorskega akvatorija in elektronskem bojevanju.

Za povečanje zmogljivosti bojne podpore bo Slovenska vojska nadgradila zmogljivost ognjene podpore, ki bo temeljila na samovoznih artilerijskih in minometnih sistemih, naboru senzorjev (vizualnih, avdio in radarskih idr.), digitaliziranem artilerijskem sistemu vodenja in poveljevanja, kar bo zagotavljalo hiter prenos podatkov na relaciji senzor–efektor, visoko natančnem pametnem strelivu dolgega dosega, sistemih brez posadke z izvidniško-opazovalnimi sistemi z zmožnostjo bojnega delovanja in na vzpostavitvi zmogljivosti za kontrabatiranje z želenim končnim stanjem učinkovite posredne ognjene podpore, ki je zmožna delovati po načelu deluj in se umakni.

Razvijala bo zmogljivosti, sposobne izvajanja splošnih in posebnih ukrepov JRKBO. Namenjene bodo zagotavljanju bojne podpore Slovenski vojski, opravljanju nalog v sistemu zaščite in reševanja ter delovanju v deklariranih silah zavezništva. Razvoj izvidniških zmogljivosti bo usmerjen v vzpostavitev zmogljivosti polavtonomnih sistemov za JRKB-izvidovanje iz zraka in s kopnega. Sedanja izvidniška vozila JRKBO bodo posodobljena, izvidniške zmogljivosti pa bodo dodatno opremljene z izvidniškimi vozili JRKBO, ki bodo imela v primerjavi s sedanji izvidniškimi vozili nadgrajen nabor specialistične opreme za izvajanje JRKB-detekcije in identifikacije ter višjo stopnjo zaščite. Zmogljivosti za dekontaminacijo bodo posodobljene in opremljene s sistemi za popolno dekontaminacijo, s katerimi bodo sposobne opravljati celoten nabor nalog s področja dekontaminacije. Vzpostavljena bo zmogljivost za izvajanje iskanja, izvele in reševanja oseb v JRKB-kontaminiranem urbanem okolju. V sedanjem obsegu se bo vzdrževala zmogljivost premestljivih analitičnih RKB-laboratorijev, ki predstavlja strateško zmogljivost JRKB-analitike tako v okviru nacionalne kot kolektivne obrambe. Vzpostavljen bo sistem za zbiranje in upravljanje JRKB-informacij znotraj poveljstev in enot Slovenske vojske, ki bo omogočal takojšnje alarmiranje, opozarjanje in poročanje ter analizo razvoja in posledic kontaminacije ter bo omogočal poveztivost z zavezništvom in tudi povezavo s sistemom zaščite in reševanja.

Razvite bodo zmogljivosti bojnega inženirstva, ki bodo zagotavljale podporo in povečanje premočnosti bojnih sil z izdelavo prehodov skozi minskoeksplozivne, terenske vodne in suhe ovire ter zmogljivosti oviranja in onemogočanja nasprotnikovega manevra z miniranjem območij s sistemi za daljinsko miniranje in sodobnimi protiotklopnimi minskoeksplozivnimi sredstvi, z rušenjem infrastrukturnih objektov ter povečanjem stopnje preživetja sil z zmogljivostmi za izdelavo utrjenih točkovnih in linijskih objektov. Posodobljene bodo zmogljivosti za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev (EOD). Zagotavljale in ohranjale se bodo zmogljivosti splošnega inženirstva za zagotavljanje splošne inženirske podpore, kar bo vključevalo vzdrževanje in izdelavo cest ter tabornih prostorov za Slovensko vojsko, in zmogljivosti za podporo zaščite in reševanja z uporabo gradbenih, mostnih in plovnih zmogljivosti.

Razvoj mornariških zmogljivosti bo temeljil na nadgradnji VPL Triglav skladno z zahtevami ciljev zmogljivosti Nata. V sistemu poveljevanja in kontrole bo zagotovljena zmogljivost za vzpostavitev in spremljanje pomorske razpoznavne slike. Razvijala oziroma ohranjala se bo zmogljivost protiminskih potapljačev za delovanje v zelo plitvih vodah.

Slovenska vojska bo posodobila zmogljivosti nadzora zračnega prostora z aktivnimi in pasivnimi sistemi ter zagotavljala elemente zračne obrambe in nadzora slovenskega zračnega prostora v zavezniškem integriranem sistemu zračne obrambe (NATINAMDS).

Oblikovana bo struktura in zastavljena smer razvoja v napredni sistem kopenske zračne obrambe ter razvoj sodobnih zmogljivosti za nadzor in varovanje zračnega prostora Republike Slovenije.

Slovenska vojska bo zračno obrambo razvijala kot taktično zmogljivost z učinki na operativni in taktični ravni, ki bo integrirana s centrom za nadzor in kontrolo zračnega prostora ter s sistemom kolektivne obrambe zavezništva. Zmogljivost zračne obrambe do srednjega dosega bo namenjena zaščiti nacionalnega zračnega prostora, kritične infrastrukture na ozemlju Republike Slovenije in neposredni zračni obrambi elementov razporeditve sil Slovenske vojske. Vzpostavitev zmogljivosti kopenske zračne obrambe se bo začela s sistemom vodenja in poveljevanja, senzorji ter raketnimi sistemi.

Slovenska vojska bo razvijala zmogljivosti za delovanje proti širokemu spektru groženj iz zračnega prostora, tudi s projekti raziskav, razvoja in inovacij.

Zmogljivost za nadzor in kontrolo zračnega prostora bo opremljena z novim sistemom poveljevanja in kontrole ter dodatnimi zaščitenimi komunikacijskimi in podatkovnimi sistemi.

Ohranjala se bo zmogljivost varovanja zračnega prostora z lastnimi sredstvi v okviru nacionalne pristojnosti. Postopoma bo vzpostavljena tudi kinetična enota brezpilotnih letalnih sistemov.

Slovenska vojska bo vzpostavila zmogljivost za nekinetično delovanje. V okviru zmogljivosti za nekinetično delovanje se bodo razvijale zmogljivosti za informacijsko in psihološko delovanje, strateško komuniciranje ter civilno-vojaško sodelovanje.

V okviru kibernetске obrambe se bodo razvijale zmogljivosti za izvajanje kibernetских operacij, ki bodo zagotavljale proaktivno in stalno odzivanje na kibernetске grožnje ter omogočale nemoteno in varno uporabo kibernetского prostora ter zaščito lastnih sil in sistemov.

Slovenska vojska bo za izvajanje celovite vojaške obveščevalne zagotovitve razvijala vojaške obveščevalno-izvidniške zmogljivosti na strateški, operativni in taktični ravni. Na strateški ravni bo razvijala vojaške obveščevalne zmogljivosti za načrtovanje in usmerjanje operativnih vojaških obveščevalno-izvidniških zmogljivosti in analize strateškega varnostnega okolja. Na operativni ravni bo razvijala vojaške obveščevalno izvidniške zmogljivosti za načrtovanje in usmerjanje operativnih in taktičnih obveščevalno izvidniških zmogljivosti, analize operativno-taktičnega varnostnega okolja, zmogljivosti za pridobivanje podatkov in informacij z vojaškimi obveščevalnimi disciplinami, zgodnje vojaško obveščevalno opozarjanje in obveščanje ter zmogljivosti za izvajanje specialističnega usposabljanja. Na operativni ravni se bodo navedene zmogljivosti razvijale v okviru obveščevalno izvidniške enote ter se decentralizirano uporabljale v podpori delovanja operativne in taktične ravni pri opravljanju nalog v Republiki Sloveniji oziroma mednarodnem okolju. V okviru štabnih organov na vseh treh ravneh se bodo razvijale tudi zmogljivosti za preventivno vojaško protiobveščevalno podporo.

Zmogljivosti za zagotovitev delovanja

Zmogljivosti za zagotovitev delovanja bodo omogočale delovanje in ohranjanje vzdržljivosti sil Slovenske vojske na nacionalnem ozemlju, del zmogljivosti pa bo sposoben podpreti delovanje Slovenske vojske v tujini. Zmogljivosti za zagotovitev delovanja bodo v primerih, v katerih je to racionalno in smiselno, dvonamenske in zato namenjene tudi za uporabo za preprečevanje in odpravo posledic naravnih in drugih nesreč v sistemu zaščite in reševanja.

Za vzdrževanje in izboljšanje zmogljivosti za zagotovitev delovanja doma in v tujini bo Slovenska vojska:

- vzpostavila ustrezno organizirano strukturo, ki bo zmožna načrtovanja, organiziranja in izvajanja logistične podpore v miru, krizi, izrednem stanju in vojni ter ob naraščanju sil;

- opremljena z zadostnimi količinami streliva in minskoeksplozivnih sredstev ter sodobnih, vodenih in na motenje odpornih izstrelkov za doseganje želenih učinkov z minimalno možnostjo povzročanja kolateralne škode;
- zagotavljala dovolj sodobne logistične vojaške opreme in sistemov za zagotavljanje logistične vzdržljivosti;
- posodobila informacijski sistem logistike za zagotovitev ustrezne odzivnosti vojaške logistike v realnem času in poveztivosti z logističnimi informacijskimi sistemi Nata in Evropske unije;
- razvila premestljive logistične zmogljivosti, ki bodo sposobne podpirati delovanje enot zunaj države do ravni bataljonske bojne skupine;
- začela razvijati premestljive zmogljivosti za zagotavljanje podpore kopenskim premikom lastnih in zavezniških sil;
- postopno posodabljala in povečevala zmogljivosti za zagotavljanje podpore države gostiteljice vključno z namestitvenimi in skladiščnimi zmogljivostmi;
- izboljšala zmogljivosti, ki bodo sposobne zagotoviti premik in transport osebja ter materialnih sredstev na vojskovališču v pogojih visoke intenzivnosti delovanja;
- zagotovila zmogljivosti za strateški zračni in pomorski transport v okviru pobud Nata ter Evropske unije in z nacionalnimi ter drugimi pogodbenimi izvajalci;
- po pripravljenih načrtih in opredeljenih fazah postopno preoblikovala enote za vzdrževanje materialnih sredstev, da bi dosegla najoptimalnejšo organizacijsko strukturo. Najprej bodo vzpostavljeni operativna priprava dela in elementi kontrole izvajanja vzdrževanja;
- zagotovila zmogljivost za operativno delovanje Slovenske vojske na osrednjem letališču Cerklje ob Krki. Zagotovljeni bodo potrebni pogoji in pridobljena ustrezna dovoljenja za delovanje podnevi in ponoči ter v vseh vremenskih razmerah. Letališče bo pridobilo status vstopno-izstopne točke v mednarodni zračni prostor za vojaška letala, bo deklarirano letališče zračne obrambe in bo zagotavljalo podporo države gostiteljice;
- razvila zdravstvene zmogljivosti prve ravni za podporo bojnih enot in posodobila zdravstveno zmogljivost druge ravni, ki bodo podpirale delovanje enot Slovenske vojske doma in v tujini. Sodelovala bo v dvostranskih in večnacionalnih pobudah za zagotavljanje zdravstvene oskrbe;
- v povezavi s sistemom javnega zdravstva posodobila in okrepila vojaške zdravstvene zmogljivosti za lastne in potrebe tujih oboroženih sil v okviru podpore države gostiteljice in skladno s potrebami ter zmožnostmi tudi za potrebe javnega zdravstva;
- za zdravstveno oskrbo pri potopih zagotavljala hiperbarično medicino z lastnimi sredstvi in v sodelovanju z javnim zdravstvom;
- zagotavljala zmogljivosti vojaške veterine s kinologijo in zagotovila izboljšanje mikrobiološke laboratorijske dejavnosti ter krepila sposobnosti preventivne veterinarske dejavnosti ter dejavnosti s področja zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah.

Slovenska vojska bo razvijala zmogljivost zračnega transporta s taktičnimi transportnimi letali, letali za prevoz potnikov in lahkiimi ter srednjimi transportnimi helikopterji.

Zmogljivosti helikopterskega in letalskega zračnega transporta bodo namenjene izvajanju zračnega transporta elementov Slovenske vojske doma in v tujini. Zagotavljale bodo primarno podporo Slovenski vojski ob premiku do območja delovanja, vzdrževanje delovanja in izmik z območja delovanja, reševanje izoliranega osebja, pripadnikov Slovenske vojske oziroma državljanov Republike Slovenije. Prav tako bo podpora zagotovljena delovanju drugim državnim organom in zavezništvu.

Slovenska vojska bo zagotovila nadgrajene in nove helikopterske zmogljivosti, opremljene s sistemi za podporo kopenskim in specialnim silam, ter izboljšala zmogljivost in zaščito lahkih in srednjih transportnih helikopterjev.

Slovenska vojska bo dodatne potrebe po strateškem zračnem transportu sil in tovora večjih dimenzij ali teže še naprej zagotavljala na podlagi projekta SAC (Strategic Airlift Capability), večnacionalnih sporazumov SALIS (Strategic Airlift International Solution) ter prek zunanjih domačih in tujih pogodbenih izvajalcev.

Zmogljivosti poveljevanja in kontrole (PINK)

Vzpostavljena bo varna in prilagodljiva komunikacijsko-informacijska infrastruktura (digitalna hrbtenica) z visoko razpoložljivostjo za izvajanje večdomenskega načrtovanja in izvajanja operacij. Z nenehnim nadgrajevanjem informacijsko-komunikacijske opreme in storitev ter infrastrukture komunikacijsko-informacijskega sistema bo zagotovljena visoka varnost ter omogočena višja stopnja zaščite pred kibernetскими napadi.

Razvoj vojaškega izobraževanja in usposabljanja

Razvoj vojaškega izobraževanja in usposabljanja bo usmerjen v razvoj vojaškega znanja, vojaških ved in vojaških poklicev v Republiki Sloveniji ter tako v krepitev profesionalnosti in strokovnosti pripadnikov Slovenske vojske. Pomembni bosta vzpostavitev organizacijske kulture, voditeljskih veščin, tehnične kulture in vojaške etike ter krepitev bojnega značaja, pripadnosti in morale njenih pripadnikov. Zato bo Slovenska vojska prilagodila izvajanje izobraževalnega procesa, programov, modulov in predmetnikov spreminjajočim se zahtevam vojaških poklicev.

Center vojaških šol bo zato v okviru razvoja in strukturno-organizacijske umestitve vojaškega izobraževanja izvedel posodobitev programa izobraževanja častniškega in podčastniškega kadra Slovenske vojske. Nadaljevalo se bo višješolsko vojaško izobraževanje podčastnikov Slovenske vojske in vojsk drugih držav. V program šolanja kandidatov za častnike Slovenske vojske bo uveden vojaški modul visokošolskega izobraževalnega programa prve bolonjske stopnje, ki se bo izvajal na visokošolskih ustanovah in v sodelovanju s Šolo za častnike.

Slovenska vojska bo v sodelovanju z javnim izobraževalnim sistemom Republike Slovenije in ob vsakoletni evalvaciji razvijala in izvajala modularno izobraževanje pripadnikov Slovenske vojske na prvi in drugi stopnji bolonjskega študija. Ministrstvo za obrambo bo v sodelovanju s soizvajalci izvedlo evalvacijo in presodilo, ali je treba ustanoviti poseben vojaški visokošolski zavod.

Center vojaških šol bo nadgradil svojo strukturo, da bi se zagotovila razvoj in strukturno-organizacijska umestitev vojaškega izobraževanja v Slovenski vojski ter dosegli povezljivost z javnim izobraževalnim šolskim sistemom in primerljivost z zavezniškimi vojaškimi izobraževalnimi sistemi. Sistematično bo razvijal vojaško znanost kot sistem vojaških ved, izvajal raziskave ter razvojne in inovacijske projekte, objavljaj raziskovalne rezultate ter jih prenašal v prakso. Spoznanja na raziskovalnem področju bodo raziskovalci redno vključevali v pedagoško delo in posodobitve programov vojaškega izobraževanja.

Vojaško izobraževanje častnikov in podčastnikov se bo razvijalo z vključevanjem znanstvenoraziskovalne dejavnosti s poudarkom na proučevanju operativnih izkušenj Slovenske vojske, izkušenj iz sodobnih oboroženih spopadov ter vpliva novih tehnologij na razvoj Slovenske vojske. Tako bodo programi osnovnega in nadaljevalnega vojaškega izobraževanja častnikov in podčastnikov povezovali razvoj vojaškega znanja ter oblikovali prakso razvojnoraziskovalne dejavnosti. To bo temelj za nadaljnjo posodobitev programov izobraževanja častniškega in podčastniškega kadra Slovenske vojske.

Šolanje častnikov in podčastnikov rezervnih enot bo potekalo po posebnih programih v okviru vojaških šol v CVŠ po prilagojenih učnih načrtih. Slednji bodo prilagojeni potrebam, interesom kandidatov in njihovim delodajalcem.

Pri usposabljanju posameznikov, enot in poveljstev se bo povečevala usposobljenost za združeno bojevanje, vključno z izboljševanjem specialističnih znanj in veščin rodov ter služb. Usposabljanje bo sledilo sodobnim tehnološkim trendom ter upoštevalo izkušnje iz sodobnih vojaških operacij in bo zato kompleksnejše in zahtevnejše. To bo povečevalo zahteve po bolj usposobljenih pripadnikih.

Zaradi izmenjave in pridobivanja izkušenj, znanja ter dobrih praks bodo pripadniki Slovenske vojske napoteni tudi na dodatna izobraževanja in usposabljanja v tujino, ki bodo del posameznikove kariere poti.

6.2 Civilna obramba in civilne zmogljivosti

Krepitev odpornosti, razvoj in delovanje zmogljivosti civilne obrambe, odpornost kritične infrastrukture in zoperstavljanje hibridnim grožnjam so nacionalna pristojnost in odgovornost, pri čemer se bo Republika Slovenija opirala tudi na ukrepe, mehanizme, instrumente in priporočila zavezništva oziroma Evropske unije.

Civilna obramba bo z razvojem civilnih zmogljivosti v miru, krizi, izrednem stanju in vojni podpirala in dopolnjevala vojaško obrambo ter tako prispevala k oblikovanju obrambnih zmogljivosti države.

Rešitve za učinkovito opravljanje nalog civilne obrambe in delovanje obrambnega sistema bodo oblikovane v procesu prenavljanja normativnih, strateških, razvojno-usmerjevalnih in drugih dokumentov s področja obrambe.

Obrambno in krizno načrtovanje v državi bo prilagojeno spremembam varnostnega okolja, trendom in zahtevam Nata in Evropske unije ter oceni ogroženosti države. Ministrstvo za obrambo bo usmerjalo in medresorsko usklajevalo obrambno in krizno načrtovanje v državi, vključno s potrebnim dopolnjevanjem ali pripravo novih pravnih podlag na tem področju, izvajalo nadzor in zagotavljalo strokovno pomoč nosilcem obrambnega načrtovanja pri pripravi obrambnih načrtov.

Civilna obramba bo usmerjena v krepitev odpornosti in civilne pripravljenosti, s poudarkom na neprekinjenem delovanju oblasti, odpornem in samozadostnem delovanju ključnih funkcij in storitev države in družbe ter na izvajanju podpore Slovenski vojski in zavezniškim silam na ozemlju Republike Slovenije.

Ključne funkcije civilne pripravljenosti se bodo preverjale prek implementacije meril civilne nacionalne odpornosti (tj. neprekinjeno delovanje oblasti, neprekinjena oskrba z energenti, obravnava nenadzorovanega gibanja ljudi, odpornost zalog in virov vode ter hrane, obravnava množičnih žrtev, odpornost civilnih komunikacijskih sistemov in odpornost transportnih sistemov), v okviru Nata in Evropske unije v smeri krepitve odpornosti države in družbe pred strateškimi šoki in presenečenji. V tem kontekstu bodo opredeljeni nacionalni cilji odpornosti, skladno s kolektivnimi cilji za odpornost v Natu.

Posodobljen bo Načrt zagotavljanja podpore države gostiteljice v Republiki Sloveniji, tudi z vidika vojaške mobilnosti ter skladno s spremembami skupne politike, doktrin in postopkov v Natu. Na tej podlagi bosta pripravljena nabor in baza podatkov o evidentiranih civilnih zmogljivostih. To bo podprto z informacijsko-komunikacijsko rešitvijo, ki bo uporabna in dostopna vsem nosilcem zagotavljanja podpore države gostiteljice.

Za izvajanje obrambnih dolžnosti bo Ministrstvo za obrambo zagotavljalo pogoje za vodenje in vzdrževanje baz podatkov, tudi z nadgradnjo aplikativnih rešitev informacijskega sistema obrambnih in zaščitnih dolžnosti za vodenje evidenc, skladno z zakonodajo.

Na področju kritične infrastrukture bodo v sodelovanju z drugimi ministrstvi, nosilci sektorjev kritične infrastrukture in upravljavci kritične infrastrukture pripravljene podlage za prenos Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o odpornosti kritičnih subjektov (Direktiva CER) v nacionalno zakonodajo. Za implementacijo Direktive CER bo pripravljen predlog sprememb in dopolnitev Zakona o kritični infrastrukturi, na novo bodo opredeljeni sektorji kritične infrastrukture in njihovi nosilci ter bistvene storitve, izdelane bodo ocene tveganj in na njihovi podlagi prepoznani upravljavci kritične infrastrukture Republike Slovenije. Ob tem se bodo izvajali Priporočila Sveta Evropske unije za enoten pristop Unije h krepitvi odpornosti kritične infrastrukture in naloge, ki izhajajo iz področnih nacionalnih predpisov. Strokovno se bodo usmerjale in usklajevale dejavnosti na tem področju zaradi krepitve odpornosti kritične infrastrukture in njenih upravljavcev.

V okviru obrambnega načrtovanja bodo za potrebe kriznega odzivanja potekale dejavnosti načrtovanja ukrepov za pripravljenost in postopkov prejema, posredovanja in poročanja o uveljavitvi ukrepov kriznega odzivanja Nata, rešitev Evropske unije in drugih pomembnih mednarodnih organizacij. Prednostno bodo dejavnosti usmerjene v posodobitev ukrepov kriznega odzivanja ob upoštevanju sprememb priročnika Natovega sistema kriznega odzivanja.

Na področju zoperstavljanja hibridnim grožnjam bo do določitve osrednjega nacionalnega organa medresorsko koordinacijo in spremljanje hibridnih groženj še naprej izvajalo Ministrstvo za obrambo. Spremljanje in medresorsko koordiniranje zoperstavljanja hibridnim grožnjam bo potekalo vzporedno z dejavnostmi v Natu in Evropski uniji. Sodelovanje bo potekalo tudi z Evropskim centrom odličnosti za zoperstavljanje hibridnim grožnjam iz Helsinkov, predvsem na področju dviga zavedanja, izvedbe vaj ter krepitve zmogljivosti za zoperstavljanje hibridnim grožnjam.

Najpomembnejše dejavnosti na tem področju bodo usmerjene v določitev nacionalnih metodoloških opredelitev in vzpostavitev analitičnih zmogljivosti za spremljanje in vrednotenje hibridnih groženj. Pri politiki zoperstavljanja hibridnim grožnjam se bo sledilo vsedržavnemu in vsedružbenemu pristopu ter v smeri usklajevanja dejavnosti v podporo odločanju, kriznemu upravljanju in vodenju v državi.

V okviru geoprostorske dejavnosti se bo razvijala geoprostorska zmogljivost, skladno s potrebami uporabnikov, geoprostorsko politiko in Natovimi standardi. Tako se bo zagotavljala učinkovita, pravočasna in zanesljiva geoprostorska podpora. Razvijal in vzdrževal se bo vojaški kartografski sistem, krepile se bodo geoinformacijske in geoanalitične zmogljivosti.

Nadaljevali se bodo postopki prilagoditve gradenj infrastrukturnih objektov obrambnim potrebam, tudi s podporo računalniške evidence prilagoditev gradenj. Spremljali se bodo nacionalne in mednarodne usmeritve in priporočila ter potrebe za prilagoditev gradnje infrastrukturnih objektov.

Delovanje civilnih funkcionalnih strokovnjakov (CFS) v mednarodnih operacijah in na misijah bo prilagojeno razmeram, novim razvojnim trendom ter varnostnim grožnjam in tveganjem.

Prizadevanja bodo usmerjena v iskanje možnosti za delovanje CFS v obliki nišnih prispevkov v okviru varnostno-stabilizacijskih prizadevanj, ki bodo pomembno prispevali k uresničevanju strateških varnostnih in zunanjepolitičnih ciljev Republike Slovenije z veliko prepoznavnostjo, vidnostjo ter konkretnim prispevkom k ugledu Republike Slovenije.

Tudi v prihodnje se bo prizadevalo evidentirati čim več kandidatov s posebnim znanjem in izkušnjami za sodelovanje v mednarodnih operacijah in na misijah, v večnacionalnih pobudah in pri izvajanju drugih obveznosti, sprejetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami na obrambnem področju.

Hkrati bodo potekale tudi dejavnosti za pridobivanje ustreznih nacionalnih strokovnjakov s področja odpornosti in civilne pripravljenosti, za njihovo vključevanje in delovanje v okviru pobud Nata, Evropske unije ter drugih mednarodnih organizacij. To bo dodatna oblika prispevanja Republike Slovenije k skupni varnosti in obrambi ter delitvi bremen v okviru mednarodnih integracij.

Podpore pri opravljanju nalog kriznega upravljanja bo opravljal Nacionalni center za krizno upravljanje (NCKU), ki bo zagotavljal prostorske, tehnične, informacijske in telekomunikacijske pogoje za delo Vlade Republike Slovenije in teles kriznega upravljanja ter vodenja pri zaznavanju in odzivanju na krize.

NCKU bo v okviru procesov dela analitike in podpore delovanja opravljal naloge spremljanja, zbiranja, identifikacije in ocenjevanja podatkov ter informacij o razmerah, ki lahko ogrožajo nacionalno varnost, ter o njih seznanjal pristojne državne organe. Zaznavanje ali obvladovanje prihodnjih varnostnih tveganj bo omogočeno tudi s pomočjo umetne inteligence.

Komunikacijsko-informacijski sistem NCKU, ki tvori hrbtenico njegovega delovanja, bo vsem nosilcem obrambnega načrtovanja omogočil dostop do podatkovnih, avdiovizualnih, geoprostorskih in drugih baz ter aplikacij.

S celovitimi vajami na obrambnem področju se bodo preverjali usposobljenost vadbencev na vajah za odzivanje in postopki zagotavljanja usklajenega delovanja države v kriznih razmerah, ob upoštevanju mednarodnih varnostnih razmer. Ustreznost načrtovanih rešitev na področju obrambnega in kriznega načrtovanja se bo preverjala na nacionalnih in mednarodnih vajah, na katerih sodeluje Republika Slovenija, skladno z letnim Načrtom vaj v obrambnem sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Izvajali se bodo projekti iz različnih virov financiranja na področju kriznega upravljanja, kritične infrastrukture, hibridnih groženj, geoprostorske podpore in geoanalitike, informacijskega sistema v podporo odločanju in na drugih področjih, pri čemer bodo prednostno izvedeni projekti za vzpostavitev pogojev za spremljanje razmer, v podporo napovedi razvoja dogodkov in ustreznemu odzivanju odločevalcev ter za usposabljanje subjektov na področju kritične infrastrukture.

6.3 Razvoj obveščevalno-varnostne dejavnosti na obrambnem področju

Obveščevalno varnostna služba (OVS) bo nadaljevala razvoj in nadgradnjo obrambnih obveščevalnih zmogljivosti, ki bodo omogočale učinkovito obveščevalno, protiobveščevalno in varnostno podporo zakonsko opredeljenim uporabnikom na strateški ravni.

Razvoj obveščevalno-varnostne dejavnosti se bo prilagajal spreminjajočim se mednarodnim varnostnim okoljem, grožnjam in tveganjem, obrambnim interesom Republike Slovenije ter skladno z ambicijami in obveznostmi Republike Slovenije v okviru Nata in Evropske unije.

Da bi se uresničevale zakonsko opredeljene naloge, se bo obveščevalno-varnostna dejavnost na Ministrstvu za obrambo razvijala in nadgrajevala v organizacijskem, kadrovskem in tehničnem smislu. Večja pozornost bo namenjena nadgradnji sistema strokovnega izobraževanja in usposabljanja kadrov, ki bo potekalo z uporabo lastnih izobraževalnih zmogljivosti v OVS in Slovenski vojski ter ob podpori drugih ustreznih nacionalnih in mednarodnih izobraževalnih ustanov.

Zaradi potrebe po zagotavljanju učinkovite obveščevalno-varnostne podpore vsem subjektom nacionalnovarnostnega sistema na strateški ravni se bo nadaljevalo in krepilo sodelovanje med OVS in Slovensko vojsko. Na podlagi analize delovnih procesov na vseh ravneh obveščevalno-varnostne dejavnosti bodo med OVS in Slovensko vojsko izvedene ustrezne spremembe nosilcev teh procesov.

Skladno s spremembami na področju zavezniške doktrine odzivanja na vse bolj kompleksne in nepredvidljive varnostne grožnje in tveganja se v Natu in Evropski uniji nadgrajuje sistem zgodnjega opozarjanja, ki nima le strateškega značaja. Zato bo na področju obveščevalno-varnostne dejavnosti večjo vlogo, skladno z zakonskimi pristojnostmi, prevzemala tudi Slovenska vojska, zlasti v smislu razvijanja vojaških obveščevalno-izvidniških zmogljivosti in prevzemanja zavezniških vojaških standardov v slovenske vojaške standarde na obveščevalnem področju.

V okviru mednarodnega sodelovanja bo OVS še naprej dejavno delovala z obveščevalnimi strukturami Nata in Evropske unije pri pripravi strateških ocen varnostnih tveganj in groženj. Delovala bo tudi v Natovem sistemu zgodnjega opozarjanja na dejanske in morebitne varnostne grožnje, pri čemer bo prevzemala sorazmeren del odgovornosti v smislu zagotavljanja, analiziranja in vrednotenja obveščevalnih podatkov. Na področju mednarodnega dvostranskega sodelovanja bo OVS vzdrževala in nadgrajevala izmenjavo informacij s tujimi vojaškimi obveščevalnimi in varnostnimi službami, zlasti iz držav, s katerimi ima Republika Slovenija enake ali podobne interese na področju varnosti in obrambe ter s katerimi sodeluje v MOM.

6.4 Razvoj komunikacijsko-informacijskega sistema Ministrstva za obrambo in kibernetika varnost

Poleg zagotavljanja visoke razpoložljivosti in varnosti komunikacijsko-informacijskega sistema (KIS) bodo uvedene nove informacijske rešitve, sedanje pa bodo funkcionalno nadgrajene, tehnološko prenovljene in varnostno utrjene. Nadaljevali se bosta posodobitev telekomunikacijske in informacijske infrastrukture ter konsolidacija (centralizacija) informacijskih virov. Z vzpostavitvijo redundantnih procesnih, pomnilnih in komunikacijskih zmogljivosti bo povečana razpoložljivost infrastrukture in storitev KIS ter zagotovljena fleksibilnejša oblika izvajanja delovnih procesov.

Raziskane bodo možnosti za optimizacijo procesov Ministrstva za obrambo z uvedbo novih prodornih informacijskih tehnologij, kot so računalništvo v oblaku, umetna inteligenca in obogatena virtualna resničnost.

Da bi bila delovanje in upravljanje KIS optimizirana, bodo nadgrajeni komunikacijsko-informacijski podsistemi za obravnavo nacionalnih in tujih (Nato in Evropska unija) podatkov višjih stopenj tajnosti in med seboj povezani komunikacijsko-informacijski podsistemi z enakimi in različnimi varnostnimi domenami.

Z usposabljanjem, izobraževanjem in vajami na področju kibernetike varnosti se bosta izboljševala zavedanje o kibernetičnih grožnjah in pridobivanje znanja ter veščin, vzpostavljalo se bo zaupanje na nacionalni ravni in v zavezništvu.

Vzporedno z uveljavljanjem kibernetike prostora kot planske in operativne domene delovanja se bo razvoj kibernetike varnosti nadaljeval z varnostnim utrjevanjem komunikacijske in informacijske infrastrukture ter informacijskih rešitev. Poudarek bo na izboljšanju nadzora in zaznavanja informacijsko varnostnih dogodkov v KIS Ministrstva za obrambo, na krepitvi centraliziranega spoprijemanja s kibernetičnimi grožnjami v okviru Ministrstva za obrambo, krepitev sodelovanja na področju kibernetike varnosti ter izmenjevanja informacij o zaznanih kibernetičnih incidentih in grožnjah s pristojnim nacionalnim organom za kibernetiko varnost v Republiki Sloveniji, na vzpostavitvi kibernetike vadišča ter nadzornih in odzivnih zmogljivosti na informacijske varnostne dogodke (varnostno operativni center Ministrstva za obrambo). Uveljavljati se bodo začeli ukrepi, ki sledijo konceptu ničelnega zaupanja (angl. »zero trust«).

Postopno se bo težišče dejavnosti premikalo iz zaznavanja in odzivanja na predvidevanja o prihodnjih kibernetških grožnjah in ocenjevanje njihovih tveganj. Ocena tveganja se bo prilagajala preventivnim ukrepom in dejavnostim.

Nadaljevala se bosta implementacija mednarodnih zavez na področju kibernetške varnosti in sodelovanje z drugimi državnimi, javnimi in zasebnimi, nacionalnimi in mednarodnimi deležniki v kibernetški varnosti. Tako se bo krepila kibernetška odpornost lastnih KIS in prispevalo k celovitemu sistemu nacionalne kibernetške varnosti ter zavezništva.

Vzpostavitev novih zmogljivosti in sledenje tehnološkim trendom zahtevata tudi pridobivanje in ustrezno nagrajevanje primerne strokovno usposobljenega kadra, ki je zelo iskan na trgu delovne sile. Poseben poudarek bo namenjen pridobivanju strokovno usposobljenega kadra. Oblikovani bodo ukrepi za izboljšanje pogojev dela in statusa uslužbencev na področju digitalnih tehnologij in kibernetške obrambe zaradi večje konkurenčnosti na trgu delovne sile.

6.5 Strateško komuniciranje

Strateško komuniciranje bo usmerjeno v promocijo obrambnega sistema in izboljšanje razumevanja vloge oboroženih sil v sodobni družbi. Nestabilno in hitro spreminjajoče se varnostno okolje, zlasti agresija Rusije na Ukrajino ter različne nevojaške grožnje, močno vplivajo na razumevanje pojma varnosti. Prav zato je pregledno in konsistentno komuniciranje z javnostmi eden pomembnih dejavnikov razumevanja varnostnih tveganj ter zagotavljanja podpore in ugleda obrambnega sistema v javnosti. Za uspešno uresničevanje komunikacijskih ciljev bo posebna pozornost namenjena digitalnemu komuniciranju ter uporabi sodobnih komunikacijskih kanalov in tehnologij.

V strategijah komuniciranja bo posebna pozornost namenjena obveščanju, seznanjanju in ozaveščanju javnosti o delovanju Slovenske vojske in drugih delov obrambnega sistema pri zagotavljanju ustrezne obrambne sposobnosti Republike Slovenije, nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz članstva Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah, pri sodelovanju pri zaščiti in reševanju ter zagotavljanju podpore sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter delovanja drugih državnih organov.

Okrepila se bosta tudi sodelovanje in podpora organizacijam v javnem interesu na področju obrambe, ki si dejavno prizadevajo za javno ozaveščanje, izobraževanje ter krepitev razumevanja sodobnega varnostnega okolja, groženj in tveganj za Republiko Slovenijo, pomena obrambnega sistema in vzpostavitve ključnih obrambnih zmogljivosti, modernizacije Slovenske vojske, nacionalnih obrambnih interesov, zavez in dejavnosti v okviru Nata in Evropske unije. Zaradi zavedanja in krepitev javnega mnenja o pomenu Nata in Evropske unije za varnost Republike Slovenije bodo oblikovana najpomembnejša sporočila strateškega komuniciranja, namenjena slovenskim javnostim.

Prednostno se bo krepilo spremljanje lažnih novic, dezinformacij in propagande v nacionalnem medijskem prostoru in odziv nanje. Dodatno bo okrepljeno ozaveščanje notranje javnosti o kibernetških grožnjah in varovanju pred njimi.

Prav tako se bo krepila promocija vojaškega poklica in pridobivanja kadrov za popolnjevanje Slovenske vojske.

Preučile se bodo možnosti učinkovitejše vsebinske in kadrovske organiziranosti področja strateškega komuniciranja na Ministrstvu za obrambo ter na podlagi tega predlagane nove vsebinske in organizacijske rešitve za izboljšanje odzivnosti in proaktivnosti pri komuniciranju z javnostmi. Na področju kriznega komuniciranja bo okrepljeno sodelovanje z Uradom Vlade Republike Slovenije za komuniciranje in drugimi resorji. Pri razvoju strateškega komuniciranja se bodo upoštevale tudi dobre prakse, uveljavljene v mednarodnem okolju.

7. MODERNIZACIJA NA PODROČJU OBRAMBE

7.1 Modernizacija oborožitve in opreme

Modernizacija oborožitve in opreme bo usmerjena v doseganje srednjeročnih razvojnih prioritet, ki izhajajo iz dolgoročnih ciljev ReDPROSV40.

Finančna podlaga za izvajanje najpomembnejših projektov bosta vsakoletni proračun Ministrstva za obrambo in zakon, na podlagi katerega se zagotavljajo sredstva za investicije v Slovensko vojsko. Pri nabavah vojaške oborožitve in opreme se bo izhajalo iz realnih potreb tako z vidika njihove količine kot kakovosti.

Najpomembnejša vodila pri modernizaciji oborožitve in opreme bodo učinkovitost, optimalna zaščita pripadnikov, modularnost, enotnost platform, povezljivost, preizkušnost v operativni uporabi, gospodarnost in upoštevanje stroškov celotnega življenjskega cikla vojaške oborožitve in opreme. Nekatere zmogljivosti Slovenske vojske se bodo dosegale tudi na podlagi razvoja v okviru slovenske obrambne industrije. Pri oblikovanju zahtev ter izvedbi naročil oborožitve in vojaške opreme se bo zasledoval cilj večnamernosti dela zmogljivosti, ki se lahko uporabijo tudi pri izvajanju pomoči drugim državnim organom oziroma ob naravnih in drugih nesrečah.

Skupni mednarodni projekti in mednarodno sodelovanje v okviru Nata in Evropske unije bodo pomembno vodilo pri iskanju mogočih rešitev vzpostavitve zmogljivosti. Na področju skupnih projektov Nata in Evropske unije bodo dejavnosti usmerjene na izpolnjevanje že sprejetih obveznosti ter na prihodnje sodelovanje v tistih projektih, ki bodo ocenjeni kot najustreznejši in najracionalnejši za razvoj zmogljivosti oziroma bo z njimi zagotovljen dostop do skupnih zmogljivosti, ki jih zaradi omejenih virov ne moremo razvijati samostojno ali bi bil njihov samostojen razvoj negospodaren.

Okrepile se bodo skupne nabave na podlagi dvo- ali večstranskih sporazumov in iskale nove rešitve projektnega sodelovanja ter skupnih nabav z drugimi državami članicami Nata in Evropske unije. Pri tem se bo sledilo novim pristopom k skupnemu javnemu naročanju v okviru Evropske unije, ki se zagotavlja v okviru Uredbe o vzpostavitvi okrepljene evropske obrambne industrije prek akta o skupnem javnem naročanju (EDIRPA). Uporabljal se bo mehanizem sklepanja medvladnih sporazumov, ki je v nekaterih primerih tudi najprimernejša ali celo edina možnost naročanja, s katero se lahko zadovoljijo posebne zahteve naročnika po pridobitvi vojaške zmogljivosti.

Pospešeno bo spodbujanje razvoja domače obrambne industrije za razvoj obrambnih zmogljivosti, vključno z inovacijami v povezavi z naprednimi tehnologijami in prehodom v digitalno transformacijo ter večdomenske operacije.

Obrambni industriji se bodo omogočale predstavitve obrambnih proizvodov na mednarodnih sejnih, v okviru ministrstva pa tudi tujim obrambnim in ekonomskim predstavnikom. Obrambni industriji bodo redno in pravočasno predstavljeni investicijski projekti in projekti opremljanja ter informacije o spodbujanju raziskovalne, razvojne ter inovacijske dejavnosti ter vključevanju in sodelovanju slovenskih deležnikov v nacionalnih, evropskih in Natovih programih. Z RRI se bodo podpirali dolgoročne zmogljivosti Slovenske vojske ter domača podjetja in raziskovalne ustanove, s čimer se bo prispevalo h krepitvi nacionalne obrambne tehnološko-industrijske baze. V sodelovanju s slovensko obrambno industrijo bo zagotovljena ustrezna stopnja nacionalnih zmogljivosti proizvodnje in vzdrževanja vojaške opreme, oborožitve ter streliva.

Obrambni industriji bodo omogočeni preizkušanje lastnih proizvodov in njihove predstavitve končnemu uporabniku, torej obrambnemu sistemu, tako doma kot v tujini. V okviru dejavnosti krepitve nacionalne

industrijske in tehnološke baze se bo spodbujalo tudi sodelovanje na področju energije in okolja na obrambnem področju. V naslednjem srednjeročnem obdobju se načrtuje sodelovanje slovenske obrambne industrije v nacionalnih razvojnih projektih, ki vključujejo predvsem energijsko področje in okolje, avtonomne in avtomatizirane sisteme, izboljšanje opreme in učinkovitosti vojaka, izvidovanje in nadzor, simulacije in trenažne sisteme, oborožitev in oborožitvene postaje, nadgradnje vozil ter vzdrževanje opreme in bojne tehnike.

Poleg navedenega se bodo z vključevanjem industrije v projekte višjih tehnoloških ravni v industriji implementirali dosežki raziskav, razvoja in inovacij. Ti dosežki so usmerjeni v zagotavljanje novih tehnologij, ki bodo podpirale srednje in dolgoročno vzpostavljene obrambne zmogljivosti.

7.2 Modernizacija obrambne infrastrukture

Vlaganja v vojaško infrastrukturo bodo usmerjena v zagotovitev pogojev za delovanje, usposabljanje, urjenje in izobraževanje ter v ohranjanje in izboljšanje namestitvenih zmogljivosti Slovenske vojske. Infrastruktura se bo prilagajala na novo dobavljeno vojaški opremi. Prednostno se bodo izvajali projekti gradnje in posodobitve vadišč in strelišč s poudarkom na vadišču Poček, strelišču Bač in strelišču Apače; prenove, adaptacije in posodobitve vojašnic, delavnic ter skladišč Slovenske vojske, vključno z gradnjo manjkajočih objektov tudi v podporo delovanja zavezništva; gradnje infrastrukture za enoto za kibernetško obrambo; zagotovitve priveza za vojaška plovila; vzpostavitve manjkajočih ključnih zmogljivosti letališča Cerklje ob Krki; gradnje sistemov oskrbe z alternativnimi viri energije; gradnje in prenove infrastrukture za simulacijske sisteme.

Nadaljevali se bosta gradnja in nadgradnja lastne komunikacijske infrastrukture in optičnega omrežja Ministrstva za obrambo ter povezav med najpomembnejšimi infrastrukturnimi objekti Slovenske vojske. Posodabljal se bo infrastruktura operativnih centrov Slovenske vojske. Na lokacijah vojašnic, skladišč streliva in minsko eksplozivnih sredstev (SIMES) ter specialnih objektov za informacijsko ter telekomunikacijsko dejavnost, elektronsko bojevanje in nadzor zračnega prostora bodo vzpostavljeni in nadgrajeni zunanje varnostne ograje ter videonadzorni sistemi.

Področje vzdrževanja infrastrukture bo prednostno usmerjeno v sistemsko vzdrževanje in nadgradnjo infrastrukture, opreme in naprav, infrastrukture za usposabljanje, v energetske in okoljske sanacije infrastrukture, posodobitve tehničnega varovanja ter zagotavljanje predpisanih pogojev za uporabo vojaške infrastrukture.

Postopno bodo zamenjani sistemi za ogrevanje vojaških objektov z uporabo ekološko sprejemljivejših sistemov. Poseben poudarek pri obnovi objektov bo namenjen povečanju energetske učinkovitosti in vlaganju v obnovljive vire energije. Nadaljevala se bo zamenjava azbestnih kritin na objektih. Finančna sredstva za celovito energetsko sanacijo objektov po vojašnicah Slovenske vojske in drugih objektih v upravljanju ministrstva bodo zagotovljena v okviru rednega proračuna in sredstev skladov, ki spodbujajo energetsko obnovo objektov. Sanacija objektov se bo lahko izvajala tudi po modelu javno-zasebnega partnerstva in z uporabo kohezijskih sredstev.

Infrastruktura za namestitve in delovanje enot Slovenske vojske

Posodobljena bo Vojašnica Edvarda Peperka v Ljubljani. Za podporo urjenj in vaj ter izvajanja podpore države gostiteljice bodo urejene in posodobljene namestitvene zmogljivosti Vojašnice barona Andreja Čehovina v Postojni.

Začeli se bodo postopki za celostno posodobitev Vojašnice Generala Maistra v Mariboru ter rekonstrukcija objektov, vključno z energetsko sanacijo, v Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki in Vojašnici Petra Petriča v Kranju.

Po sprejetju obrambnih načrtov zavezništva (DDA) in vlogi Republike Slovenije v njih, bodo izvedene prilagoditve namestitvenih in drugih zmogljivosti za podporo morebitnega prehajanja zavezniških enot čez ozemlje Republike Slovenije.

Infrastruktura za usposabljanje in urjenje

Vadišča in strelišča bodo po številu, urejenosti in opremljenosti omogočala usposabljanje enot in prvo fazo naraščanja obsega Slovenske vojske. Enakomerno bodo razvrščena po Sloveniji in vključena v lokalno okolje s prednostno posodobitvijo ali gradnjo vadišč in strelišč v podporo usposabljanju ter vzpostavitvi najpomembnejših zmogljivosti in enot, pri čemer bo za doseganje večje gospodarnosti in organizacijske učinkovitosti upoštevana prostorska bližina infrastrukture. Razvijala se bodo sodobna interaktivna vadišča in strelišča za čim realnejšo bojno usposabljanje tudi v urbanem okolju.

Za razvoj Osrednjega vadišča Slovenske vojske (OSVAD) Postojna bo sprejet nov državni prostorski načrt. Do lokacije Bile bosta zgrajena vodovod in električna napeljava, uredili se bodo lokacija za boj v naselju in vzletišča za helikopterje ter brezpilotna letala.

Prenovljeno bo strelišče Crngrob, ki bo omogočalo strelsko usposabljanje s pehotno oborožitvijo do 400 metrov in streljanja v urbanem okolju, ki pomenijo prehod na taktična bojna streljanja in tekmovalna streljanja.

Prav tako bo prenovljeno strelišče Bač z nadgradnjo in posodobitvijo strelišča za usposabljanje strelcev in posadk na razdaljah, daljših od 400 metrov, in strelišča za prehod na taktična bojna streljanja. Urejeno bo tudi vzletišče za brezpilotna letala.

Celovito bo urejeno strelišče Apače z vzpostavitvijo strelišča za lahko pehotno oborožitev do 400 metrov. Nadaljevala se bo posodobitev preostalih strelišč Slovenske vojske.

V sedanjih objektih se bosta nadaljevali gradnja in posodobitev sobnih strelišč in vadišč (simulatorji in trenažerji), ki bodo omogočala urjenja v obsegu do vsaj enega oddelka ob hkratnem povečanju njihove učinkovitosti.

Z vidika varnosti in zdravja pri delu bosta obnovljeni sobni strelišči v Kranju in Vipavi. V okviru posodobitve vojašnic bosta zgrajeni novi sobni strelišči v Ljubljani in Mariboru. Projektiranje strelišč bo upoštevalo njihovo souporabo drugih državnih organov in nevladnih organizacij, katerih dejavnost je v javnem interesu na področju obrambe.

Slovenska vojska bo pripravila koncept obnove in razvoja simulacijskih sistemov, ki bo celovito obravnaval vse vrste simulacij (živo, navidežno in konstruktivno), upravljanje simulacijskih sistemov in vso potrebno infrastrukturo. Simulacijski sistemi žive simulacije bodo prenovljeni in bodo omogočali izvedbo taktičnih vaj srednjih zmogljivosti. Simulacijski sistemi konstruktivne simulacije bodo omogočali izvedbo taktičnih vaj višjih taktičnih enot, eksperimentiranje pri razvoju formacij in vojaškostrokovne literature ter preigravanje v času sprejemanja vojaške odločitve. Sistemi žive, navidezne in konstruktivne simulacije bodo medsebojno povezljivi in bodo omogočali uporabo različnih simulacijskih modelov, v katerih se bodo lahko usposabljele enote različnih ravni (večstopenjske vaje) z različnih lokacij (distribuirane vaje).

Poseben poudarek bo namenjen navidezni simulaciji v obliki simulacijskih sistemov visoke ločljivosti. V vojašnicah, v katerih so nastanjene glavne kopenske zmogljivosti, bodo nastali simulacijski centri, prednostno v Ljubljani in Mariboru. Zmogljivosti simulacijskega centra bodo omogočale usposabljanje s celotno oborožitvijo zmogljivosti in taktična urjenja najnižjih taktičnih enot.

Infrastruktura za kibernetško obrambo

Zgrajen bo objekt kibernetške obrambe v Kamni Gorici, ki se bo uporabljal za nastanitev in delovanje kibernetškega centra in enote za kibernetško obrambo Slovenske vojske. Pripadniki Ministrstva za obrambo bodo v objektu opravljali naloge zaščite kibernetškega prostora Ministrstva za obrambo. Pripadniki Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske bodo sodelovali pri skupnih zmogljivostih Ministrstva za obrambo, kot so varnostni operativni center in kibernetško vadišče.

Infrastruktura zmogljivosti pomorstva

Zagotovljena bo infrastruktura za priveze plovil Slovenske vojske in njihovo vzdrževanje. Do ureditve stalnih privezov plovil na čelu načrtovanega pomola III, skladno z Državnim prostorskim načrtom (DPN) za celovito ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru, se bodo uporabljali začasni privezi na sedanji lokaciji pristanišča. Skladno s sprejetim DPN sta predvideni ureditev pontonskih privezov ob zgrajenem Ro-Ro privezu Luke Koper ob južnem robu ankaranskega obrobnega kanala pri njegovem izlivu v tretji bazen ter ureditev dostopnega mostu do pontonskih privezov z območja vojašnice v Ankaranu. Za podporo delovanja pomorskih enot Slovenske vojske je predvidena širitev območja vojašnice na celotno območje, opredeljeno v Državnem prostorskem načrtu. Na tem območju bo zgrajena infrastruktura za delovanje mornariškega diviziona. Za namestitev zavezniških enot in usposabljanje se načrtuje prevzem (vračilo) lokacije Moretini od Policije.

Infrastruktura vojaškega letalstva

Na osrednjem vojaškem letališču Cerklje ob Krki se bo zaradi dotrajanosti preplastila vzletno-pristajalna steza. Sanirala se bo ploščad in zgradil se bo sistem za zasilno ustavljanje letal v sili. Zgradili se bodo hangarji za transportno letalo in dodatne helikopterje. Infrastrukturno bo urejeno območje za namestitev, dodatne garažno-skladiščne prostore in skladišče minskoeksplozivnih sredstev (MES). Urejena bosta cestna infrastruktura z dodatnimi vhodi v letalsko bazo in tehnično varovanje letalske baze. Pridobljena so ustrezna dovoljenja za zagotovitev operativnosti letališča za kategorijo CAT 1 (sposobnost za letenje v pogojih zmanjšane vidljivosti podnevi in ponoči). Zagotavljale se bodo funkcionalnosti, za katerih gradnjo prispeva investitorski delež tudi zaveznitvo. Posodobljena bo komunikacijska oprema in uvedene bodo nove tehnologije (Link-16) ter implementirani novi priletni postopki, ki temeljijo na satelitski navigaciji. Sprejete bodo normativne podlage, ki bodo omogočale izvajanje prevzetih mednarodnih obveznosti za operativni zračni promet ter uporabo vojaške infrastrukture in z njimi povezanih postopkov v zračnem prostoru Republike Slovenije in na letališču.

Odkupila se bodo zemljišča za gradnjo tretje faze obvozne ceste okrog letališča Cerklje ob Krki. Prav tako se bo zgradila obvoznica Drnovo, ki se bo navezovala na že zgrajeno cesto Drnovo–Črešnjice.

Del letališča Jožeta Pučnika bo ostal v uporabi za Slovensko vojsko, predvsem za delovanje transportnih zmogljivosti v podporo sistemu zaščite in reševanja ter za nadzor, kontrolo in varovanje zračnega prostora. Po vzpostavitvi ustreznih zmogljivosti bo letališče Jožeta Pučnika ohranilo sekundarno vlogo, letalska baza Cerklje ob Krki pa bo postala glavno letališče za zagotavljanje podpore države gostiteljice, zato se bodo tja prednostno vlagala sredstva, pridobljena v okviru mednarodnih projektov ali zveze Nato.

Infrastruktura za nadzor zračnega prostora in zračno obrambo

Izvedena bo posodobitev sistema komuniciranja s plovili. Finančna sredstva bo zagotovilo zaveznitvo ob delnem sofinanciranju Republike Slovenije.

Za zračno obrambo bo zgrajena upravno namestitvena in logistična infrastruktura v Vojašnici Ivana Cankarja na Vrhniki in v letalski bazi Cerklje ob Krki.

Za urjenje in delovanje enot kopenske zračne obrambe se bodo začeli urejati prostor in položaji na zemljiščih v izključni rabi za obrambo.

Logistična infrastruktura

Nadaljevali se bosta optimizacija skladiščnih zmogljivosti in posodobitev perspektivnih skladišč. Posodobljena in dograjena bo infrastruktura za hranjenje bojnih vozil na lokacijah razmestitve matičnih enot v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani, Škrilj, Vojašnici generala Maistra v Mariboru in Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni. Nadaljevale se bodo gradnja, posodobitev in prilagoditev delavnic Slovenske vojske. Posodobljene in zgrajene bodo delavnice za bojna vozila v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani in v Vojašnici generala Maistra v Mariboru.

Energetska učinkovitost in odpornost vojaške infrastrukture

Vzpostavljena bo pilotna zmogljivost energetske samozadostnosti in avtonomije Vojašnice Petra Petriča v Kranju s postavitvijo obnovljivih virov energije, hranjenja viškov energije v vodiku in baterijah, s kogeneracijo električne energije in toplote ter postavitvijo električnih in vodikovih polnilnic za podporo električne mobilnosti in alternativne energetske oskrbe lokalnih skupnosti. Dodatno se bo vzpostavila zmogljivost za štiri vojašnice in zagotovila vzpostavitev vodikovega koridorja skozi Slovenijo. Proučene bodo možnosti razširitve koncepta alternativne oskrbe z energijo tudi na druge ustrezne lokacije infrastrukture Ministrstva za obrambo. Vzporedno se bo pilotno uvajala mobilnost z alternativnimi pogoni v obrambni sistem. Dejavnosti oskrbe obrambnega sistema z alternativnimi viri energije bodo izvajane v tesnem sodelovanju v mednarodnem prostoru, z drugimi sektorji, znanstvenimi ustanovami in industrijo.

Razvoj infrastrukture upravnega dela Ministrstva za obrambo

Obseg infrastrukture upravnega dela Ministrstva za obrambo bo prilagojen dolgoročnim potrebam na obrambnem področju in bo zagotovil delovanje vojaških in civilnih zmogljivosti s področja obrambe države. Za upravni del Ministrstva za obrambo bodo zgrajeni dodatni poslovni prostori in dodatna parkirna mesta. Pri načrtovanju rekonstrukcij sedanjih ter gradnji novih objektov za namestitve in delo osebja bodo upoštevani namestitveni standardi ter zahteve po energetske učinkovitosti objektov. Opuščeni bodo objekti in območja, ki so neperspektivni za obrambo. Objekti in območja, ki se trenutno ne uporabljajo, vendar so lahko pomembni za obrambo, bodo dani v najem.

Ministrstvo za obrambo bo prilagodilo število stanovanj, ki jih upravlja, potrebam in kadrovskemu obsegu Slovenske vojske, pri čemer bo sledilo načelu gospodarnosti.

Na podlagi prioritet in energetske pregledov ter razpoložljivih finančnih sredstev se bo postopoma izvajala energetska sanacija objektov v upravljanju ministrstva.

Izvajala se bo odprodaja neperspektivnih nepremičnin Ministrstva za obrambo, in sicer s pogoji in pravili javnih dražb.

Za ureditev vojaških zemljiškoknjižno neurejenih nepremičnin, torej na zemljiščih v lastništvu fizičnih oseb, se bodo izvajali odkupi glede na razpoložljiva sredstva. V vojašnicah in objektih, kjer je to potrebno, se bodo območja izključne rabe spreminjala skladno s spremembo namembnosti objektov.

Izvajali se bodo delni vzdrževalni posegi v posameznih stanovanjih, v primeru ekonomske upravičenosti se bo lahko izvedla tudi celovita prenova posameznih enot. Prav tako bo Ministrstvo za obrambo sodelovalo pri sofinanciranju posegov na večstanovanjskih objektih v smislu energetske sanacije objektov v deležu stanovanj v upravljanju Ministrstva za obrambo.

Pri načrtovanju, gradnji in rekonstrukcijah nepremičnin Ministrstva za obrambo bodo uporabljene možnosti sovlaganj iz okvira Natovih varnostno-investicijskih programov oziroma skupnih zmogljivosti zlasti s sosednjimi državami ter s pridobivanjem sredstev skladov in mehanizmov Evropske unije.

7.3 Raziskave, razvoj in inovacije

Z raziskavami, razvojem in inovacijami bo podprto uresničevanje srednje- in dolgoročnih ciljev razvoja obrambnega sistema, z dodano vrednostjo predvsem za razvoj zmogljivosti Slovenske vojske pri spoprijemanju s sodobnimi vojaškimi grožnjami in tveganji. Sledilo se bo prednostnim področjem, ki bodo smiselno povezana s prednostnimi področji RRI zveze Nato in Evropske unije. Nacionalna prednostna področja bodo upoštevala tako primanjkljaje dolgoročnih zmogljivosti obrambnega sistema, predvsem Slovenske vojske, kot tudi znanja, možnosti in priložnosti slovenskih raziskovalnih ustanov ter razvojno in inovacijsko naravnanih podjetij.

Prednostno bodo spodbujane RRI višjih tehnoloških zrelosti, vendar se bodo kljub temu v manjšem deležu izvajale tudi nekatere temeljne znanstvene raziskave. Pozornost bo usmerjena v RRI za dvojno uporabo in spodbujane bodo inovacije. Temeljne raziskave nižjih tehnoloških zrelosti se bodo izvajale v sodelovanju z znanstvenoraziskovalnimi ustanovami in se jih bo že v zgodnjih fazah RRI poskušalo povezati z razvojno in inovacijsko naravnanimi podjetji. Spodbujali se bodo inovacije in vključevanje novih, prebojnih tehnologij v RRI.

Krepila se bo nacionalna obrambna raziskovalno-razvojna tehnološka baza, tako da se bodo spodbujali vključevanje razvojno in inovacijsko naravnanih podjetji v RRI, njihova povezava z raziskovalnimi ustanovami in vključevanje v mednarodno okolje RRI.

V mednarodnem okolju se bosta zagotavljali dejavno sodelovanje in vključevanje v dejavnosti v Natovo organizacijo za znanost in tehnologijo (STO) ter v pospeševalnik obrambnih inovacij za Severni Atlantik (DIANA) ter v okviru evropskih pobud v dejavnosti RRI v okviru Evropske obrambne agencije, v dejavnosti in razpise v okviru Evropske komisije (DG DEFIS) ter v vozlišče inovativnosti evropske obrambe (HEDI).

Pri vključevanju v mednarodno okolje se bodo raziskovalne organizacije in podjetja obveščali o možnostih in priložnostih za vključevanje in spodbujali, pri čemer se jim bo pomagalo v okviru pristojnosti. Tako se bo dodajala vrednost nacionalnim RRI ter se bo prizadevalo za dolgoročno podporo doseganju zmogljivosti z vključevanjem v mednarodne dejavnosti in projekte, predvsem tam, kjer izključno lastno financiranje ne bi bilo racionalno in ko bo ocenjeno, da vključevanje v mednarodne pobude prinaša pozitivne sinergijske učinke.

V okviru izpolnjevanja zavez Pesco se bo za raziskave, razvoj in inovacije na leto namenjalo najmanj dva odstotka obrambnih izdatkov. Prav tako se bo stremelo k približevanju namenjanja 20 odstotkov izdatkov za RRI za kooperativne mednarodne dejavnosti in projekte.

Najpomembnejša prednostna področja RRI oziroma tematski sklopi v naslednjem srednjeročnem obdobju bodo:

- napredne komunikacijske in informacijske znanosti (npr. varne komunikacije, kvantne tehnologije, obravnavna velepodatkov),

- razvoj avtomatiziranih in avtonomnih sistemov za različne domene in področja delovanja (kopensko, pomorsko, zračno) ob upoštevanju človeškega dejavnika ter zaščita omenjenih sistemov,
- razvoj varčnih, učinkovitih in naprednih energijskih sistemov (npr. alternativni viri goriv in pogonov, energijsko upravljanje, shranjevanje energije) z upoštevanjem klimatskih sprememb,
- zaščita sil (pred usmerjenimi energijskimi viri, elektromagnetnim delovanjem itn.),
- izboljšana učinkovitost in zdravje vojaka, vključno s področjem kognitivnih znanosti,
- simulacije in modeliranje v podporo odločanju,
- razvoj senzorskih sistemov.

Prav tako se bo prizadevanja usmerilo na nekatera druga področja, kot so:

- napredne biološke in povezane znanosti (npr. sintezna biologija, RKBO),
- tehnologije v podporo vesoljski domeni,
- razvoj novih materialov,
- obrambno-varnostne študije.

V raziskave in razvoj navedenih področij se bodo, kjer je to smiselno, vključevala tudi presečna področja RRI, kot so umetna inteligenca, kibernetika in digitalizacija.

Izvajali se bodo nekateri projekti RRI s področja krepitve odpornosti in zagotavljanja civilne pripravljenosti na nacionalni ravni, prepoznavanja, spremljanja, vrednotenja in napovedovanja hibridnih groženj, izvajanja enotnega pristopa, poročanja, zgodnjega opozarjanja o incidentih oziroma vzpostavitev sistema situacijskega zavedanja na področju kritične infrastrukture, oblikovanja koncepta odzivne skupine za kibernetiko varnost ter razvijanja lastnega nacionalnega varnega satelitskega komunikacijskega sistema.

8. NAJVEČJI IZZIVI IN TVEGANJA GLEDE URESNIČEVANA SOPR

Nepravočasna razvoj in vzpostavitev obrambnih zmogljivosti, ki jih opredeljuje SOPR 2023–2028, z vidika njihovega kadrovskega obsega, organiziranosti, opremljenosti, usposobljenosti in pripravljenosti, lahko bistveno zmanjšata obrambno sposobnost Republike Slovenije za učinkovito odzivanje na sodobne varnostne grožnje in tveganja. Hkrati je to pogoj za verodostojnost Republike Slovenije v okviru mednarodnih organizacij, katerih članica je.

Največja tveganja, povezana z uresničitvijo postavljenih ciljev SOPR 2023–2028, so predvsem:

1. Zaostrovanje in poslabševanje varnostnih razmer bosta hitrejši od sposobnosti Republike Slovenije, da zazna tveganja ter doseže potreben družbeni konsenz glede neizogibnosti čim hitrejšega izboljšanja stanja svoje odpornosti ter obrambne in vojaške pripravljenosti, odzivnosti ter vzdržljivosti.
2. Nepravočasna in necelovita vzpostavitev načrtovanih obrambnih zmogljivosti z vidika kadrovskega obsega, opremljenosti, usposobljenosti in pripravljenosti, lahko negativno vpliva na obrambno sposobnost države za učinkovito odzivanje na sodobne vire ogrožanja in tveganja.
3. V državi ne bosta vzpostavljena družbena klima in obrambno-varnostno ozaveščanje, ki bi podpiralo krepitev zavedanja državljanov in državljanek o pomenu nacionalnovarnostnega in obrambnega sistema ter Slovenske vojske in tako izboljšanje njune sposobnosti za izvajanje obrambno-vojaških dejavnosti.
4. Zaradi pomanjkanja javnomnenjske podpore in politične volje za uresničevanje razvojnih in operativnih načrtov ter zagotovitev ustreznih finančnih sredstev in drugih pogojev se bo nadaljevala večletna regresija stanja pripravljenosti ter sposobnosti Slovenske vojske za celovito izpolnjevanje poslanstva in nalog.

5. Zaradi zastojev ali celo nepripravljenosti za celovito urejanje delovnopravnega statusa vojaških oseb, kariernih poti ter nadgradnje izobraževanja, usposabljanja in urjenja bo onemogočeno zagotavljanje zadostne količine dovolj kakovostnega vojaškega kadra.
6. Nepopolnjenost jedra prednostnih sil in zmogljivosti bo tudi v prihodnje zmanjševalo operativno sposobnost Slovenske vojske ter negativno vplivalo na njeno pripravljenost in sposobnost sledenja sodobnim razvojnim trendom.
7. Če Slovenska vojska ne bo povečala svoje bojne sposobnosti s številčno popolnitvijo in kakovostno ustreznostim kadrom, razvojem bojnih zmogljivosti, krepitev bojne morale ter izboljšanjem pripravljenosti, odzivnosti in vzdržljivosti sil, ne bo sposobna učinkovito opravljati nalog v celotnem spektru delovanja, vključno z nalogami visoke intenzivnosti.
8. Neizpolnjevanje mednarodnih zavez na področju obrambe in vzpostavitve vojaških zmogljivosti bo zmanjševalo verodostojnost in ugled države v širši mednarodni skupnosti.
9. Nepravočasna priprava in usklajevanje celovitega koncepta naraščanja sil z izdelanimi načrti, programi, plansko organizacijsko strukturo ter zbirkami podatkov za naraščanje sil prek mirnodobnega obsega.
10. Nezadostne zaloge opreme, oborožitve, streliva in materialnih sredstev ne bodo omogočale (daljšega) vzdržljivega delovanja Slovenske vojske.

9. ZAKLJUČEK

SOPR 2023–2028 je podlaga tudi za pripravo finančnih in drugih izvedbenih načrtov Ministrstva za obrambo v srednjeročnem obdobju, vključno z investicijskimi projekti za vključitev v načrt razvojnih programov (NRP).

Srednjeročni obrambni programi se pripravljajo predvidoma vsaki dve leti oziroma ob spremembah v mednarodnem varnostnem okolju, ob novih oziroma spremenjenih mednarodnih zavezah ter v primeru spremenjenih makroekonomskih okvirov, ki bi lahko vplivali na načrtovan razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije.

Najpozneje do konca leta 2025 bo na podlagi predhodno izvedene evalvacije izvajanja dvoletnega obdobja srednjeročnega obrambnega programa in novega paketa Ciljev zmogljivosti Nata za Republiko Slovenijo pripravljen predlog novega srednjeročnega obrambnega programa za naslednje srednjeročno plansko obdobje.